

▶ **USA: ROBOT VANDT JEOPARDY – NU UNDERVISER DEN**

FAGBLAD FOR UNDERVISERE

Folketskolen

NR. 05 | 9. MARTS | 2017

**ROBUSTHED
SKAL LÆRES**

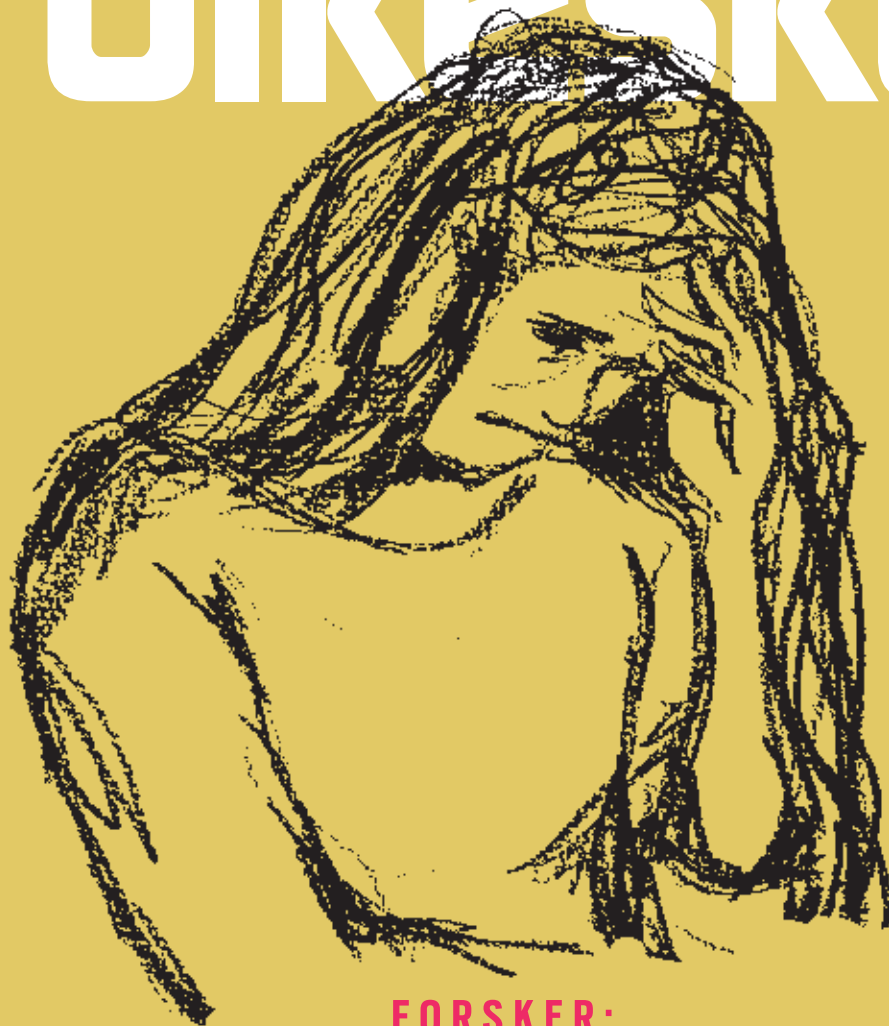
PER SCHULTZ JØRGENSEN
OM SIN NYE BOG

LÆS SIDE 24

47

ANBEFALINGER
OM UNGDOMS-
UDDANNELSER

LÆS SIDE 12

FORSKER:

STRESS ER **TABU**

Problemerne vendes højst i kopirummet, selv om stress blandt lærerne er meget udbredt, viser ny ph.d.-afhandling.

LÆS SIDE 6

act FORDREVEJ **NYT, STÆRKT, UNDERVISNINGSMATERIALE OM BØRN PÅ FLUGT FRA KRIGEN I SYRIEN.**

Udførlig lærervejledning med masser af aktiviteter og veltillrettelagt emneuge følger med. Gratis. Betal kun porto og ekspedition. Se mere og bestil act FORDREVEJ på: rodekors.dk/skole/fordrevet

Hier ist immer was los!

**PRØV
30 DAGE
GRATIS**

Meine virtuelle Welt er et nyt forløb under *Stufe 3*. På vej er desuden forløbene *Du und ich*, *Berufe* og *Mein Zimmer*.

Alle forløb på tysk5-7.gyldendal.dk indeholder:

- lærervejledning
- videns- og færdighedsmål samt forslag til læringsmål
- varierede materialetyper
- digitale opgaver og opgaver, der løses uden brug af computer
- evalueringsopgaver.

Se mere, og bestil et gratis prøvelogin på tysk5-7.gyldendal.dk

GYLDENDAL

gyldendal-uddannelse.dk
tlf. 33 75 55 60
information@gyldendal.dk

Stress i kopirummet

Vær i nuet, træf de rigtige valg. Gør noget ved det, du kan ændre, og lad resten ligge. Se skønheden, dyrk motion, få mere søvn, spis mindre sukker, og hvis du gør noget forkert, så gør noget andet. Nu.

Gode råd til at undgå stress står i en uendelig kø og råber af alle, der i forvejen oplever, at der er rigeligt på to do-listen. Lærere ingen undtagelse.

Problemet med alle de gode råd er, at de ikke tager fat på årsagerne. De gør også stress til et individuelt problem. Men stress er ikke længere et privat problem - det er blevet en folkesygdom.

Alligevel er det tabu på lærerværelset, fortæller en forsker i dette blad. Samtalen om stress bliver højst til et par hurtige bemærkninger i kopirummet.

Men stress er udbredt blandt lærere. Forskeren kan ikke give en enkel forklaring, og hendes undersøgelse stammer fra tiden før lockout og lov 409. Men mon ikke det siden er gået endnu længere i den forkerte retning? Forskeren peger på, at lærerlivet generelt har været præget af mange og store forandringer over tid: ny lovgivning med hyppige mellemrum, et ændret forhold til forældrene, tab af automatisk autoritet og anerkendelse og ... fortsæt selv listen.

Der er en forventning om, at læreren er fagligt skarp og begejstret og smitter eleverne med sin motivation. Hun har et evigt overskud og overblik og er i stand til at give hver elev det, som udfordrer netop den elev på den rigtige måde. Samtidig forventes det også, at hun samler elever op, som har problemer, afskaffer mobning, skaber et forbilledligt skole-hjem-samarbejde, er den gode kollega og teammakker - sludrer afslappet med kollegerne i frikvartererne og når det hele på den halve tid.

Det pres kan man ikke trylle sig ud af ved at undgå sukker og huske skønheden.

Diffuse krav kombineret med tabu er en giftig cocktail, som lærergruppen og ledelsen skal gøre noget ved. Selv om lærerfaget har værdier som åbenhed og dialog, går den enkelte ofte og dukker sig, påpeger forskeren.

Men hvis lærerne og ledelsen står sammen, kan de lukke trolden ud af æsken og tale om, hvad der stresser. Første skridt til at håndtere stress på arbejdspladsen er nemlig, at det holder op med at være et privat problem. I stedet skal ledelse og lærere finde ud af, hvordan skolelivet skal organiseres for at modvirke stress.

I dette blad kan man også læse om en skole, hvor det virker, som om lærerlivet fungerer godt. Om stress så helt kan undgås, er svært at vide, men i hvert fald har ledelse og medarbejdere ændret i strukturen, så lærerne oplever lidt mere luft. Blandt andet er der to lærere i flere timer, og faglærerne forbereder undervisningen sammen.

Det er en hård omgang at ændre hele skolens måde at arbejde på. Men man kan i hvert fald starte med at bryde tabuet. Stressen skal væk fra kopirummet og ud i det åbne. ☒

HANNE BIRGITTE JØRGENSEN,
ANSV. CHEFREDAKTØR
HJO@FOLKESKOLEN.DK

folkeskolen.dk

Lokalaftale faldt på gulvet

»Om 14 dage er der generalforsamling i Roskilde Lærerkreds. Det er for mig en vigtig begivenhed, som jeg vægter højt. (...) Det er der, jeg får mulighed for at ytre mig og for at lytte til andre lærerstemmer fra min kommune. I år er det (igen) særlig vigtigt, da vi i Roskilde for nylig endnu en gang har oplevet et kollaps i forhandlingerne om en lokal arbejdstidsaftale.«

Lynne Gilberg

»Objektivt set har Roskilde Lærerkreds sat barren så lavt, at byrådet med kyshånd burde have rakt hånden frem og dermed skabt ro på området. For nogle af byrådets partier er sagen om en lokalaftale åbenbart desværre blevet til en principalsag.«

Carsten Hogstad

»Tak, Peter, fordi I i Roskilde Lærerforening kæmper for en mere tålelig og bedre arbejdsdag for mange lærere i Roskilde Kommune. Kære socialdemokrater, hører I efter i timen?«

Steen Kondrup

FOKUS PÅ BØRNS STYRKER

KOM FORBI
STAND 49 PÅ
SKOLEMESSEN

Styrk skolen anviser forskellige praktiske muligheder og metoder til kortlægning af styrker og indeholder et stort inspirationskatalog af øvelser til udforskning af styrker. Der er særligt fokus på at sætte anvendelse af styrker i spil gennem implementering i skolekultur og læringsmiljø på det overordnede plan samt konkret på elevplan, klasseplan og skoleplan.

Styrk skolen anviser veje til at fremme trivsel ved at inddrage styrker i den understøttende undervisning, i featureuger og i skolens traditioner og læringsmiljø. Desuden anviser den veje til at fremme læring gennem inddragelse af styrker i det fag-faglige felt, i elevplaner og handleplaner og i en synlig læring med målstyringsmodel.

Styrk skolen er et samlet materiale til styrkebaseret læring med beskrivelse af konkrete værktøjer og med et bredt udvalg af styrkeøvelser til individuelle øvelser, par-, gruppe- eller klasseøvelser. Du finder forslag til mindfulnessøvelser, film eller filmklip, sange, bøger og fortællinger, der alle illustrerer forskellige karakterstyrker.

Styrk skolen er et selvstændigt materiale, men kan med fordel anvendes sammen med nedenstående.

Af Mette Marie Ledertoug
319,20 kr. ekskl. moms

STYRKEKOMPASSET

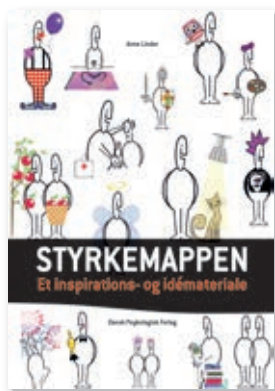
Af Mette Marie Ledertoug

Et dansk kvalitativt online-værktøj, der kortlægger en elevs karakterstyrker ud fra elevens selv vurdering eller en lærers eller pædagog's vurdering. *Styrkekompasset* er baseret på de 24 VIA-styrker og kan anvendes på computer og tablet. Et nemt og brugervenligt værktøj, hvor der kan genereres rapporter på individ- og klasseniveau.

Adgang med UNI login. Læs mere, og se priser på DPF.DK.

Med *Styrkekompasset* følger et eksemplar af bogen *Livsduelighed og børns karakterstyrker*.

Bestil 14 dages gratis prøveperiode på info@dpf.dk

STYRKEKEMAPPEN

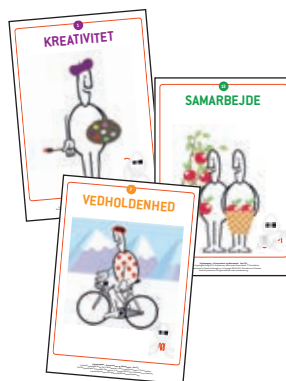
Et inspirations- og idémateriale

Af Anne Linder

Indeholder en række plakater og kort, som giver mulighed for at udforske og anvende den enkeltes karakterstyrker fx med en klasse, med mindre grupper eller med enkelte børn, unge og voksne samt i det professionelle teamsamarbejde. Via aktiviteter som enkle spil og konkurrencer får deltagerne indsigt i egne og andres styrker og udviklingsmuligheder.

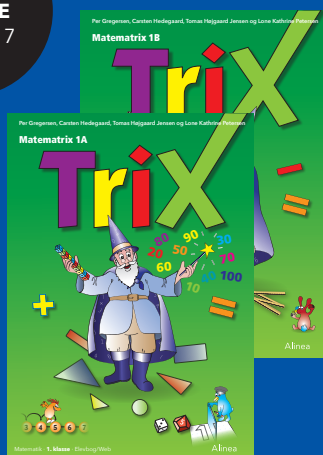
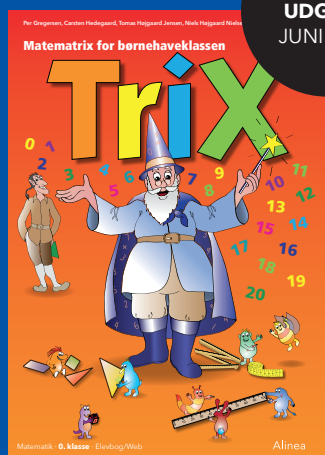
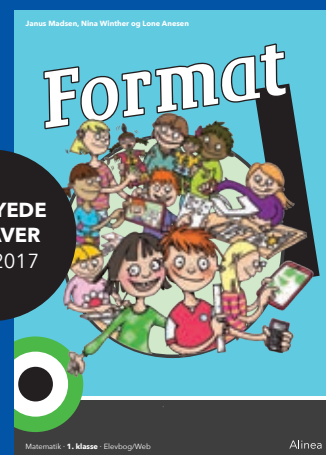
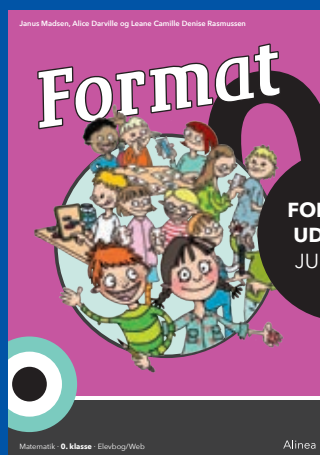
Materialet inddrager desuden 'Tegn til tale', som giver mulighed for visuel og kinæstetisk understøttelse af kommunikationen ved via enkle tegn at inddrage mimik og kropssprog.

798 kr. ekskl. moms

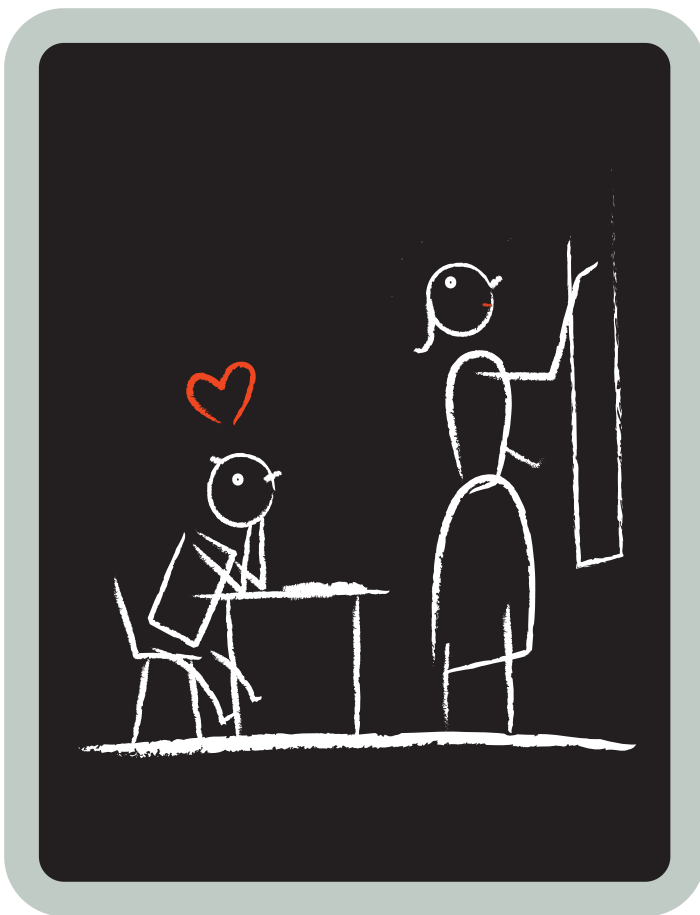

Sjovere matematik og **bedre læring for de yngste**

Ved skolestart kan du vælge mellem helt nye udgaver af **Format**, **KontexT+** og **Matematrix** til 0. og 1. klasse.

Er du allerede matematikkunde hos Alinea?
Så giver vi 50 % rabat på alle lærervejledninger til 0. og 1. klasse på de tre matematiksystemer indtil 1. juni 2017

Kender du en lærer, der fortjener at vinde Politikens undervisningspris 2017?

Hvert år kårer Politiken Danmarks bedste lærere i grundskolen og på ungdoms- og erhvervsuddannelserne. Skoleledere, forældre, elever, kollegaer og alle andre kan indstille en lærer eller et lærerteam. Vinderne præmieres med 75.000 kr. Undervisningsprisen er støttet af Lundbeckfonden.

Indstil din kandidat senest 5. april på politiken.dk/undervisningspris

LUNDBECKFONDEN

POLITIKEN
den levende avis

INDHOLD

6

12

Mere praksis til de unge

Ungdomsuddannelserne skal forbedres og gøres mere praksisnære.

FORSKNING

LÆRERNE TALER IKKE OM STRESS

Interview med forsker Lisbeth Kappelgaard om ny ph.d.

24

26

30

32

Tolærerordning

Tag med til Hobro, hvor der er tolærerordning seks timer om ugen.

Advarsel

Erik Schmidt kan få prøvet advarsel.

Ny bog

Robusthed handler også om sårbarhed, og det skal vi lære børnene.

Interview med Per Schultz Jørgensen.

Robotter må undervise

»Da vi så, hvad teknologien har gjort for kræftlæger, var vi ikke i tvivl«, siger Randi Weingarten, amerikansk fagforbundsformand.

→ OVERSIGT

Stress

Stress er tabuemne blandt lærere...../ 6

En måler til hjælp mod stress...../ 11

Ungdomsuddannelse

Eksperter om ny ungeindsats:

Nedlæg UU-centre og PPR-kontorer...../ 12

Lærer til lærer...../ 14

Folkeskolen.dk...../ 16

Spot...../ 20

Debat

DLF mener...../ 22

Netdebat...../ 22

Læserbreve...../ 23

Robusthed

Per Schultz Jørgensen: Robusthed er

en indre værdi, vi skal lære børnene...../ 24

Tolærerordning

Skole vælger at bruge resurser på to

lærere i dansk og matematik...../ 26

Advarsel

Domsafsigtelse: Endelig kan Erik

Schmidts advarsel prøves i retten...../ 30

Robotter

Intelligent robot hjælper

matematiklærere i USA...../ 32

Watson går global sejrsgang...../ 35

Læserrejse...../ 36

Fagligt netværk

Musical skaber udholdenhed,

dannelse og solidaritet...../ 38

Anmeldelser...../ 40

Ledige stillinger...../ 42

Job & karriere...../ 43

Bazar...../ 47

Uskolet...../ 50

STRESS ER TABU BLANDT LÆRERE

HELLE LAURITSEN • LARS HORN

Ph.d. Lisbeth Kappelgaard har researchet om lærere og stress gennem flere år. Hun undrer sig over, hvor stort et tabu det er at tale om stress på skolen, når nu så mange lærere er ramt. Ofte bliver problemet kun vendt under korte samtaler i kopi-rummet. Det første, man mister, er evnen til at mærke efter, hvordan man har det.

Lærere rammes i høj grad af stress, men ofte er de dobbeltramte - for stress er også et tabu i skoleverdenen. Lærere taler ikke om stress. Det er en lidelse, man holder for sig selv så længe som muligt. Mange mener, at stress smitter, hvis man taler om det. At stress nærmest fungerer som en virus.

Det fandt Lisbeth Kappelgaard ud af, da hun skrev ph.d. om lærere og stress. Hun begyndte at researche på emnet i 2010, fordi hun læste en avisartikel om, at mange lærere gik ned med stress. I artiklen var pensionselskabet Lærernes Pension citeret for, at de så flere og flere lærere, der blev sygemeldt på grund af stress. Samtidig oplevede selskabet, at sygepensionerede med stress var yngre end tidligere.

Lisbeth Kappelgaards nysgerrighed var vakt. Hvad var årsagen til lærernes øgede stress?

Hun er adjunkt ved Institut for Kommunikation og Psykologi på Aalborg Universitet. Hendes ph.d. er et kvalitativt studie, hvor hun har interviewet 15 personer - lærere, skoleledere, skolechefer og stressbehandlere. Al empiri er indsamlet før 2013.

Undervejs i arbejdet med ph.d.en stiftede hun bekendtskab med et mobilt spørgeskema og udstyr, hvor man kunne ▶

»I gamle dage var det sådan, at hvis man havde fået én på skrinet i skolen, så fik man en mere, når man kom hjem, for det var der sikkert en grund til. Sådan er det ikke i dag. Der stiller faren og bedstefaren op og giver læreren én på skrinet«.

SKOLECHEF I PH.D.EN

måle kropslige reaktioner som hjerterytme og sved, der kan give indikationer om kroppens stressniveau. Hun troede ikke særligt på metoden, men prøvede den selv. Derfor blev selvmonitorering et sideprojekt i hendes arbejde. For den første evne, man mister, når man rammes af stress, er evnen til at mærke efter, hvordan man har det. Hvis en teknologisk løsning kunne hjælpe, så man blev opmærksom på, hvad der stresser i hverdagen, så var meget måske nået? Det måtte i hvert fald undersøges, mente hun.

Overrasket over tabu

»Stress er ofte kun noget, lærere taler om i kopirummet. Det er et tabu for mange at tale højt om stress på arbejdspladsen. Jeg blev ret overrasket over, hvor fortættet det er, at stress er et tabu. Men det var meget tydeligt, når jeg talte med mine kilder. Lærerfaget er ellers kendetegnet ved at have dialog og åbenhed som værdier, men lærerne er dobbeltramte, når stress også er et tabuemne«, siger Lisbeth Kappelgaard.

Hun oplevede at interviewe en tillidsvalgt lærer om stress, og først halvanden time inde i samtalen fortalte vedkommende om sit eget

stressforløb. En skoleleder fortalte, at man »jo aldrig er rigtig overrasket over det, når én går ned med stress«. Men lederen havde ikke forsøgt at tage problemet i opløbet.

Undervejs i sit arbejde stødte hun også på fortællinger om, at det eneste, der var blevet sagt til én, der kom tilbage på arbejdet efter sygdommelding på grund af stress, netop var i kopirummet. Her spurgte en kollega stille: »Er du så også kommet på kemi?« Altså - får du nu medicin mod din stress - ligesom mig ...

»Lærerfaget har fokus på relationer og åbenhed, men her kniber det tilsyneladende kraftigt. Stress er et emne, man ikke taler meget om. Der er også en holdning med, at stress smitter, og derfor må man ikke tale om det. Det er særlig voldsomt, når lærere samtidig er hårdt spændt for stressmæssigt«.

Hun fortæller, at logikken i, at man ikke skal tale om stress, er, at det ikke er til gavn for nogen at tale om det. Men det betyder, at der ikke bliver mulighed for at gribe ind over for stress, understreger hun.

Forandringer i lærerjobbet

Lisbeth Kappelgaard siger, at der ikke er én grund til, at lærere er udsatte for stress. Der er flere grunde. De har oplevet mange

forandringer i deres kerneopgaver. Som faggruppe oplever de ofte mistillid og manglende anerkendelse for deres arbejde og faglighed. Der er en ændret forventning i lovgivningen - fra systemet. Der er ændrede organiseringsbetingelser fra at være privatpraktiserende lærer til nu at skulle arbejde i mange team. Desuden er der ændrede forventninger fra omgivelserne - fra forældrene - ligesom barnets rolle har ændret sig gennem tiderne. Barnet er i høj grad blevet et individ med rettigheder. Alt dette har konsekvenser for lærerrollen, understreger hun.

Gennem årene har lærerne også oplevet at miste den autoritet, som de naturligt havde tidligere.

»Der er meget langt fra tiden med Den Blå Betænkning til nutiden med folkeskolereform og målstyring i stedet for indholdsstyring. I Den Blå Betænkning kunne lærerne slå op, hvad de skulle arbejde med i dette fag på et givent klassetrin. Nu er der målstyring, hvor resultaterne af de nationale test bliver sendt ud til byråd og offentlighed. Der er mange mål at styre efter, og didaktikken om, hvordan man når hen til målet, opleves af mange som diffus. Det presser dem«, mener Lisbeth Kappelgaard.

Det er ikke, fordi lærerne har sagt, at de

»Jeg blev overrasket over, hvor fortættet det er, at stress er et tabu. Lærerfaget er ellers kendetegnet ved at have dialog og åbenhed som værdier, men lærerne er dobbeltramte, når stress også er et tabuemne«, siger Lisbeth Kappelgaard.

»En fortalte mig, at man klarer sig bedst i lærerjobbet, hvis man er god til relationer, men at det ikke er noget, man lærer i uddannelsen«.

LISBETH KAPPELGAARD

ønsker sig tidligere tider tilbage, men hun oplever, at lærerne er i et paradoks. De beskriver teamarbejdet som en positiv værdi, men samtidig er det belastende og stressende. Fordi de er i mange team, og det er svært at prioritere, hvilke team man skal bruge sin sparsomme forberedelsestid på at gå til møde med. Her efterspørger flere lærere en mere synlig ledelse, der giver nogle retningslinjer for prioritering af opgaver og forvaltning af tid.

»Det er også svært at være i relationer hele tiden - både til kolleger, børn og forældre. Lærerne har underviserrollen og socialarbejderrollen. De bliver målt og vejret på underviserrollen, men det forventes også, at de griber ind, hvis et barn ikke trives.

Læreren kan stå derhjemme ved opvasken og tænke: 'Hvordan går det mon nu med Solveig?' Kasketten som socialarbejder fylder meget. Dertil skal læreren også forholde sig til samarbejdet i teamet og de opgaver, der ligger dér«.

Lisbeth Kappelgaard taler om, at det er rart med engagerede forældre, men at lærerne også oplever, at de skal stille deres faglighed til diskussion i relation til forældrene. Det er svært at balancere i og navigere i. Lærerne skal hele tiden finde balancen mellem nærhed og distance og mellem faglighed og det personlige.

Samtidig er tabuet omkring stress endnu en kilde til lærernes oplevede pres.

Lærerne er presset af de mange forandringer i deres kerneopgaver. Der er ændrede forventninger til dem fra systemet og fra omgivelserne. De er både undervisere og socialarbejdere, og kasketten som socialarbejder fylder meget, siger Lisbeth Kappelgaard.

Luk trolden ud af æsken

»En fortalte mig, at man klarer sig bedst i lærerjobbet, hvis man er god til relationer, men at det ikke er noget, man lærer i uddannelsen«.

Lisbeth Kappelgaard har i sit arbejde med lærere og stress samlet nogle retningslinjer om, hvad der kan forhindre stress i at udvikle sig.

»Nogle lærere efterlyser klare og tydelige rammer for, hvordan de kan forvalte deres arbejdstid. Og at man taler om, hvor mange ressourcer man bruger på at være underviser og på at være socialarbejder. Man skal turde sætte ord på, hvad problemerne er. Man skal lukke trolden ud af æsken. Spørge hinanden, hvad der slider, og hvordan vi - kollegerne - kan hjælpe«, siger hun.

»Tale om, hvad der fungerer, og hvad der ikke fungerer. Måske er jeg ikke alene om at opleve dette her. Det kan være en vigtig vej til at løse nogle udfordringer i jobbet. Men det er hulens svært at tage stress i opløbet, fordi mange først finder ud af, hvor stressede de er, når de ligger der. Derfor er det vigtigt også at skabe et rum til refleksion. Så man måske kan mærke efter i tide«.

hl@folkeskolen.dk

EN MÅLER TIL HJÆLP MOD STRESS

Kan man måle sin stress, og hjælper det at få et søjlediagram over hjerterytme og svedproduktion ved forskellige arbejdsopgaver? Det prøvede Lisbeth Kappelgaard og nogle lærere som forsøg.

TEKST | HELLE LAURITSEN

Lisbeth Kappelgaard ønskede med sin ph.d. at gøre noget ved stress. At flytte fokus fra, hvad der stresser lærerne, til hvordan det er muligt at få øje på, at noget stresser. Og så at kunne gøre noget ved det i opløbet. Derfor sagde hun ja til at prøve en måler, som en kollega havde udviklet til at give biofeedback.

»Jeg havde egentlig ikke lyst til at blive 'kvantificeret', men jeg sagde ja til at deltage en uge, hvor jeg fik målt hudens fugt på forskellige tidspunkter af dagen og hjerterytmen. Jeg blev 'prikket på skulderen' flere gange om dagen, og så skulle jeg beskrive, hvad jeg lavede lige nu. Det resulterede i, at jeg fik mig selv som lagkagediagram og søjlediagram dag for dag«, fortæller hun.

Resultaterne viste, hvad der gav hende energi, og hvilke opgaver der drænede hende for energi. Sammen med en forskerkollega udviklede hun på måleudstyr og spørgeskema og prøvede det på en gruppe af lærere. Tilbagemeldingerne var positive. Testpersonerne kunne optage lyd og tage billeder, så ideen var, at man bagefter kunne gå ind til skolelederen med et lydclip fra matematik i 2. klasse og afspille det som

medforklaring på sit arbejdspress med støjende elever og udfordringer med at trænge igennem med undervisningen. Så ville man kunne aflæse hjerterytme og hudfugtighed på dét tidspunkt.

Pas på individualiseringsfælde

»Det gav anledning til nogle etiske overvejelser. Sådan et måleudstyr skal bringes frem i en kærlig hensigt om, at man vil bringe udfordringerne ind i et fælles forum. Problemet er jo, at nogle kan hyre og fyre, så det skal kun kunne bruges, når man er enige om, at man ønsker at se på, hvad der giver arbejdsglæde, og hvad der dræner i arbejdsdagen. Det skal ses som et kollektivt redskab. Der er potentiale, men det er meget personligt«, siger Lisbeth Kappelgaard.

»Ingen fortælling har forret. Det kan være nyttigt at se på, både hvordan en person oplever noget, og hvordan kroppen reagerer i forhold til mulige stressorer. Det kan give en ny indsigt og dermed være et supplement i arbejdet mod stress, men det kan ikke stå alene«, understreger hun.

»Vi må endelig ikke ende i en individualiseret fælde, hvor stressaben sidder på den enkeltes skulder«.

Lisbeth Kappelgaard fortæller, at testpersonerne var positivt indstillet

over for metoden. Men hun undrede sig over, at ingen stillede spørgsmål til teknologien og dens kunnen.

»Der var ingen spørgsmål og ingen skepsis. Der var et par stykker, der fandt teknikken bøvlet og ikke ville deltage, men nogle var næsten kedede af at skulle af med måleren igen«.

Der var også nogle, der blev overraskede over, at deres krop ikke reagerede, når de ellers oplevede at stå i en presset situation. De talte om, at så var det måske alligevel ikke så presset en oplevelse, som de ellers mente.

»Hvis vi ikke kan måle, kortlægge eller forstå de menneskelige reaktioner, mister de da deres værdi, eller erklæres de som ikke gyldige?« spørger hun i afhandlingen.

Hvis sådan en metode skal bruges, er det meget vigtigt, at man på forhånd definerer, hvad formålet med undersøgelsen er, og hvem der ejer data, fremhæver hun. ☒

hl@folkeskolen.dk

➔ **Læs Lisbeth Kappelgaards ph.d.:**
<http://www.kdm.aau.dk/forskning/nyheder-forskning/vis/ph.d.-afhandling-ved-lisbeth-kappelgaard-hvordan-har-jeg-det-i-dag.-cid295642>

Ekspertgruppe om ny ungeindsats:

Nedlæg UU-centre og PPR-kontorer

Undervisningen skal gøres mere praksisnær, samtidig med at kræfterne puljes. For nu skal der for alvor gøres noget ved, at en femtedel af alle unge ikke har færdiggjort en ungdomsuddannelse, syv år efter at de er gået ud af 9. klasse.

TEKST | MARIA BECHER TRIER

70.000 unge mellem 15 og 29 år har hverken ungdomsuddannelse eller job, og selv om der har været fokus på problemet, har tallet ikke rykket sig siden 2005.

Det er udgangspunktet for 47 anbefalinger, som et ekspertudvalg i sidste uge overbragte til regeringen.

»Vi må erkende, at vi ikke har gjort det godt nok«, sagde undervisningsminister Merete Riisager, da hun tog imod anbefalingerne fra Stefan Hermann-udvalget.

Ét af midlerne til at få flere unge til at nå målstregen på en ungdomsuddannelse er at samle et virvar af uddannelser til én forberedende uddannelse med tre linjer - en almenlinje, en produktionslinje og en erhvervslinje. Merete Riisager slog fast, at det er en idé, regeringen er med på.

»En af jeres anbefalinger er, at en ny forberedende uddannelse skal erstatte en række forberedende tilbud. Og den anbefaling vil regeringen gerne følge, sagde ministeren og understregede, at regeringen nu vil nærstudere de andre anbefalinger og vurderinger af, hvor der skal handles.

Nedlæg UU-centre

En af gruppens anbefalinger, som rækker ind i folkeskolen, er at nedlægge Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU-centrene) og i stedet oprette en ny kommunal ungeindsats, der samler UU, SSP (skole, socialforvalt-

ning, politi), PPR (pædagogisk psykologisk rådgivning), SPS (specialpædagogisk støtte) samt turboforløb og læsevejledning under én kommunal ledelse.

»Ungdommens Uddannelsesvejledning styrkes i en ny funktion sammen med en række af de andre funktioner, som har det ene formål at styrke de unge i deres videre forløb«, sagde ekspertgruppens formand, rektor Stefan Hermann.

»Vi foreslår, at Ungdommens Uddannelsesvejledning i princippet nedlægges, og funktionerne så overlades til den kommunale ungeindsats, som samler PPR, SPS, vejledningsfunktionerne og så videre med det endtydige fokus på de unge og deres vej i livet og i uddannelse og beskæftigelse«, sagde Stefan Hermann.

Han understregede, at det ikke er meningen, at der herved skal spares penge på vejledning:

»En præmis i kommissoriet er, at det ikke må koste flere penge. Men vi siger jo alligevel,

at man nok skal investere i det«, siger Stefan Hermann.

Formand for UU Danmark Mark Jensen mener, der er mange gode intentioner i de forslag, som ekspertgruppen stiller, men han mener, at forslaget er for detaljeret, når det kommer til organiseringen af den kommunale vejledningsindsats. Han advarer imod »bunkebryllup«:

»Den nuværende organisering af, hvordan man løser opgaven, og de forskellige størrelser på kommuner taler for, at man måske finder løsninger lokalt, mere end man har en standardmodel, som skal trækkes ned over alle kommuner«, siger Mark Jensen.

Ødelæg ikke noget, som fungerer

Der har været 25 reformer på området siden 2000, og Mark Jensen understreger, at organiseringen, som den er nu, fungerer, og at en så stor organisationsændring vil skabe store udfordringer og omkostninger.

»Det kommer til at koste mange penge, og man får ikke noget for dem. Der er inviteret

Mange lærere har undret sig over, hvordan man skal kunne bedømme elevernes praktiske kompetencer, når de praktisk-musiske fag ikke er på skemaet i overbygningen, men formand for UU Danmark Mark Jensen henviser til planen om en portfolio over elevernes brobygnings- og praktikophold med videre. Her er en 8. klasse på byggepladsbesøg.

til bunkebryllup med en folklore af kulturer. Jeg tror ikke, der kommer noget godt ud af, at man bare klasker det hele sammen. Ved store fusioner er der risiko for, at meget bliver tabt på gulvet, og det tager år at rette op på», siger han.

Formand for Pædagogiske Psykologers Forening Bjarne Nielsen mener heller ikke, at en sammenlægning vil give mening.

»PPR's arbejde i daginstitutioner og i de mindste klasser har ikke noget med ungeindsatsen at gøre. Jeg kan godt se, at der skal være en sammenhængende indsats, men man bør ikke lægge det sammen. Det vil give store problemer«, siger Bjarne Nielsen og tror ikke, at regeringen vil tage imod netop denne anbefaling.

Praktisk uddannelsesparathed god ide

Ekspertgruppen anbefaler, at man i udskolingen arbejder mere praksisnært end i dag. Og regeringen er sammen med Dansk Folkeparti klar til at indføre praktisk uddannelsesparathed. Og den vej mener Mark Jensen er den rigtige at gå.

»Det gør vi allerede nu mange steder med de praktiske elementer fra elevernes erhvervspraktik, hvor praktikstederne laver en tilbagemelding til elev, skole og UU-vejleder. Nu skal eleverne til at lave en portfolio, der skal bringes med til ungdomsuddannelserne. Her kunne man fint forankre brobygning, introduktionsbesøg, uddannelsesbesøg, elevernes fritidsaktiviteter/- job og praktikophold og flytte det over i parathedsvurderingen - det giver rigtig god mening og vil være med til at trække de praktiske kompetencer frem«.

Børne- og Kulturchefforeningen, Danmarks Lærerforening, Skolelederforeningen og UU Danmark har i et fælles høringsvar anbefalet, at portfolioarbejdet forankres hos UU-vejlederen. ☒

mht@folkeskolen.dk

Pluk fra anbefalingerne

- Der etableres ny kommunal ungeindsats, der samler Ungdommens Uddannelsesvejledning, SSP, PPR, SPS, turboforløb og misbrugsindsats.
- Produktionsskoler, erhvervsgrunduddannelsen, kombineret ungdomsuddannelse, almen voksenuddannelse, forberedende voksenuddannelse og ordblindeundervisning erstattes af en ny forberedende uddannelse med tre spor: en almenlinje, en produktionsskolelinje og en erhvervslinje.
- Der indføres en 100-procent målsætning, hvor 90 procent skal have en ungdomsuddannelse, og ti procent skal opnå erhvervskompetencer.
- Sårbare unge får mulighed for at få tilknyttet en kontaktperson.
- Der sikres kædeansvar mellem institutioner og myndigheder, så der løbende følges op på unge, der skifter uddannelse eller job.

Se alle 47 anbefalinger i rapporten *Bedre veje til en ungdomsuddannelse* på uvm.dk.

FORSKNINGSBASEREDE MASTERUDDANNELSER

PÆDAGOGISK LEDELSE

For dig med interesse for pædagogisk ledelse. Med denne master kan du bidrage effektivt til en stærk faglig samarbejdskultur, der styrker læring og trivsel hos børn og unge - samt arbejdsglæden hos dig og dine kolleger.

Nyt: Mulighed for enkeltfag

SEMINARER I AALBORG/KØBENHAVN
MPL.EVU.AAU.DK

LÆREPROCESSER

For dig med interesse for at forstå og tilrettelægge mange slags læreprocesser. Du vil styrke og forny dine pædagogiske kompetencer, og du vil fordybe dig i viden om læring og forandring. Gode muligheder for specialisering og enkeltfag.

SEMINARER I AALBORG
MPL.EVU.AAU.DK

ORGANISATORISK COACHING OG LÆRING

For dig der arbejder med HR, undervisning, procesledelse og forandringsledelse. Teori og forskning bag den professionelle samtale. Coaching som udviklingsressource og samtalebaseret læreproces. Fokus på egen faglige og personlige udvikling.

SEMINARER I AALBORG/KØBENHAVN
MOC.EVU.AAU.DK

LEDELSES- OG ORGANISATIONSPSYKOLOGI

For dig der som leder eller konsulent arbejder med ledelses-, medarbejder- og organisationsudvikling. Du vil opnå en bred indføring i de dele af læringsteori og psykologien, som har særlig relevans for ledelse og organisationsudvikling.

SEMINARER I AALBORG
LOOP.EVU.AAU.DK

EFTERUDDANNELSE
9940 9420 (KL. 12-15)
EVU@AAU.DK · WWW.EVU.AAU.DK

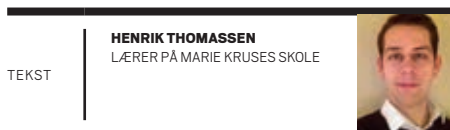

AALBORG UNIVERSITET

INFOMØDER:
23/3 KBH
4/4 AAL

Kortlæg elevernes vej gennem matematik

Har du elever, der mangler motivation til matematikken? Læs her Henrik Thomassens bud på, hvordan man ved at tale med eleverne om faste mål kan skubbe gang i udviklingen.

HENRIK THOMASSEN
LÆRER PÅ MARIE KRUSES SKOLE

TEKST

Hvad skal fokus være?

For det første har jeg i min klasse arbejdet for at fremme den legende og nysgerrige natur hos mine elever i henholdsvis 3., 4. og 7. klasse. Deriblandt er det blevet til mange grundlæggende konkurrencer, hvor jeg har brugt de andre klasser, jeg har, som motivation. Det kunne for eksempel være, at de skulle kunne tabellerne hurtigt, og jeg udtrykte, at de skulle blive bedre, fordi de andre klasser, jeg havde, kunne gøre det hurtigere.

Et andet eksempel er, at mine 4.-klasser har fået den opgave at udarbejde en formelsamling til næste års 4.-klasseelever. De måtte bestemme, hvad der skulle være af eksempler og skrift på hver side. Et af billederne viser vores snak i klassen, der handler om, hvordan man kan forklare brøker. Dette tager de meget seriøst.

Howdan kommer man i gang?

Jeg sad til de sidste par skole-hjem-samtaler og tænkte: »Hvad nu, hvis man kunne kortlægge, præcis hvad det er, barnet skal arbejde med?«

1. Det ville hjælpe forældrene med at booste barnets faglige niveau.
2. Man slipper for at snakke overfladisk om, hvad der skal være fokus på.
3. Man har en evig kilde til nyskabende og differentieret ekstra matematisk arbejde til dem, der bliver hurtigt færdige.

Jeg var derfor inde på de forskellige bogsystemers hjemmesider og sammenlignede deres mål for hvert klassetrin. De fleste virker enige om, at

læringen i matematik fortsætter til og med 8. klasse, hvor 9. klasse virker til at blive betragtet som et opsamlingsår inden eksamenerne.

Produktet

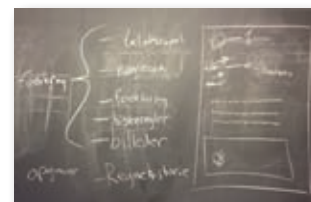
Det endte med, at jeg fik klippeklistret en »to do«-liste, som kan følge eleven fra 0. klasse til og med 8. klasse. Et af billederne er et udsnit af indskolingsdelen som eksempel.

Når jeg viser dette til eleverne og fortæller, at de hver især har en fil, der viser deres niveau, begynder de at blive nysgerrige. Når jeg vurderer, at der er et felt, de godt kan, måske kan eller ikke kan, farver jeg det enten grønt, gult eller rødt. Responsen, jeg har oplevet indtil videre, er, at de kommer til mig for at høre, hvad de kan gøre bedre. Herlig tilgang, de pludselig har til faget. Hvis man følger sit matematisk faglige kort, så bliver man god til matematikken.

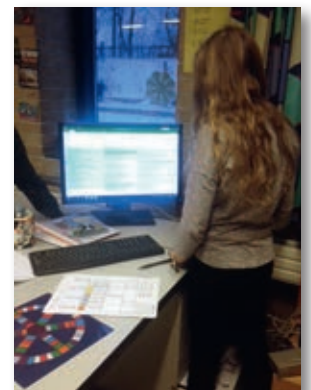
Jeg vedhæfter filen, hvis I skulle kunne bruge den (kortlink.dk/pru6). Hvis I har nogle spørgsmål til det, kan I bare skrive.

Held og lykke med det. Håber det bringer jer lige så meget motivation og måltetthed, som det gør hos mine elever. ☒

Her er kortlægningen for en elev i 3. klasse, hvor de røde felter er opnåede mål, de gule er næsten opnåede, og de grønne er ting, eleven ikke kan.

Her brainstormer eleverne på, hvordan man kan forklare brøker til elever, der går en klasse under dem.

Det er vigtigt, at eleverne indvies i kortlægningen. Her kigger en elev på sine egne mål.

folkeskolen.dk

Under Lærer til lærer på folkeskolen.dk kan du fortælle om gode undervisningsforløb og dele viden, råd og billeder.

Vandetsvej.dk

Gratis undervisningsmateriale om vandets kredsløb. **Mød os på Big Bang.**

På vandetsvej.dk finder du øvelser, grundviden, nørdviden, billeder og videoer lige til at bruge i undervisningen.

21. februar 2017 kl. 16.00

Arkivfoto: Kristian Granquist

Antorini i heftigt forsvar for reformen

På et åbent samråd om pædagoger i skolen gjorde Christine Antorini come-back til folkeskolepolitikken. Den tidligere undervisningsminister lagde vægt på, at pædagogernes rolle er klart formuleret i reformteksten, og at de spiller en vigtig rolle i skolen.

Merete Riisager sagde, at hun synes, Socialdemokratiet er meget optaget af de voksne i skolen og en fagkamp mellem dem. »Jeg vil opfordre til, at man ser

på, hvad der er børnenes behov i forhold til reformen«. Antorini svarede, at hun ikke bare talte på vegne af Socialdemokratiet, men hele den daværende forligskreds. »Vi er et 'vi' her, der alle sammen arbejdede for at få en god skole. En del af det er et velfungerende lærer-pædagog-samarbejde«. Ministeren og den tidligere minister var dog enige om, at pædagoger ikke hører hjemme i 9. classes lek-tiecafe.

17. februar 2017 kl. 09.53

Aalborg lukker alle modtageklasser

Efter sommerferien er der ikke modtageklasser i Aalborg. Formålet er at styrke integrationen ved at lade nytilkomne flygtninge gå i klasse med danske børn. Det har et flertal i byrådet besluttet. Dansk Folkeparti og Enhedslisten var imod. Formand for Aalborg Lærereforening Karsten Lyng Simonsen anerkender integrationsvinklen. »Det ville være et godt projekt, hvis der var afsat tilstrækkelige resurser, men samtidig har man valgt at spare på området«. Desuden stiger antallet af nytilkomne i skolealderen.

15. februar 2017 kl. 12.33

Voldgift: Frokostpause er lønnet arbejdstid

En voldgiftsret har afsagt kendelse i sagen om Danmarks Radio-medarbejdernes frokostpause. Kendelsen siger, at ingen offentlige arbejdsgivere kan tage frokostpausen fra medarbejderne uden om overenskomstforhandlingerne. »Det er en meget vigtig og principiel afgørelse, som vil få afsmittende virkning på hele den tendens, der er i offentlig forvaltning i disse tider, hvor arbejdsgivere forsøger at forringe ansattes vilkår og

rettigheder«, siger advokat i hovedorganisationen FTF Per Frydenreim Møller til ftf.dk.

FIK DU
LÆST:

Professor: Derfor er folk vrede på »de forkælede« lærere

Professor Ove Kaj Pedersen fortæller om mange borgeres vrede over for de veluddannede offentligt ansatte

16. februar 2017 kl. 14.30

Roskilde-aftale faldt i 11. time:

Uenighed om prisen

Roskildes lærere får alligevel ikke en lokal arbejdstidsaftale. Skoleforvaltningen har tilbudt lærerne en hensigtserklæring: »Men en bindingsløs aftale er ligegyldig for os«, siger lærerformand Peter Hansen. »Før jul var vi enige om, at det her er økonomisk neutralt. Det kommer fuldstændig bag på mig, at forvaltningen nu påstår, at det vil koste penge«. Roskildes borgmester, Joy Mogenssen, glæder sig trods alt over, at det eksisterende administrationsgrundlag fortsat gælder.

24. februar 2017 kl. 07.00

Skolepolitikere vender nu interessen mod Finland

På SF's initiativ skal Folketingets undervisningsudvalg til Finland og se på, hvordan finnerne formår at drive en skole med gode resultater og korte skoledage. Ordfører Jacob Mark håber også, de får mulighed for at kigge på den finske læreruddannelse. Han har foreslået undervisningsudvalget en fælles rejse til Finland for at kigge på den finske grundskole, som igen og igen har ligget højt i de internationale Pisaundersøgelser, men hvor eleverne samtidig har væsentlig kortere skoledage end danske elever.

23. februar 2017 kl. 09.15

DLF og ministeriet: Nyt forsøg sætter dannelse og æstetik på dagsordenen

Danmarks Lærerforening og Undervisningsministeriet sætter et forsøg i gang, som skal fremme elevernes fortolkningskompetence og æstetiske dannelse. Forsøget skal afprøve undersøgende pædagogik i dansk og matematik, fortæller docent, ph.d. Thomas Illum Hansen, der leder forsøget. Hypotesen er, at en undersøgende tilgang vil give en mere engagerende og medinddragende undervisning. Forskerne vil også udvikle test, der kan indfange elevernes faglige udbytte af den undersøgelsesorienterede undervisning.

folkeskolen.dk

Mest læste:

- Erik Schmidt vandt klar sejr i landsretten: Får lov til at afprøve tjenstlig advarsel
- Professor: Derfor er folk vrede på »de forkælede« lærere
- Ny opgave til tillidsrepræsentanten: Fyr din kollega

Mest kommenterede:

- Erik Schmidt vandt klar sejr i landsretten: Får lov til at afprøve tjenstlig advarsel
- Aarhus-skoler uden ledere er symptom på landsdækkende skoleledermangel
- Ny opgave til tillidsrepræsentanten: Fyr din kollega

FJERNVARMESKOLEN.DK

Mere "god energi" i undervisningen

Fjernvarmeskolen.dk - et gratis undervisningsmateriale målrettet 7.-9. klasse.

Energi og forsyning fylder både på den globale politiske dagsorden og på undervisningsplanerne for folkeskolen. Derfor tilbydes et gratis undervisningsmateriale, der:

- Beskriver forskellige energikilder
- Sætter energien i et miljøperspektiv
- Giver indblik i CO₂ og global opvarmning
- Gør eleverne klogere på, hvad fjernvarme er
- Forklarer, hvordan fjernvarme bliver produceret
- Lærer eleverne at bruge energien fornuftigt
- Opfylder specifikke kompetence-, færdigheds- og vidensmål i naturfagene for 7.-9. klasse

Materialet kan gennemgås på to måder: et kort forløb på 2-4 lektioner; et tværfagligt forløb på 12-14 lektioner. Desuden er der indlagt filmklip, animationer, øvelser, quiz og spil/konkurrence.

Naturfagslærere
se her!

Mød os på Big Bang
og på Skolemessen.

TEMA SKOLELEDERMANGEL

20. februar 2017 kl. 10.39

Aarhus-skoler uden ledere er symptom på landsdækkende skoleledermangel

Flere skoler i Aarhus står uden fastansat skoleleder. Men problemet er landsdækkende, siger skolelederformand.

Tre jobopslag og en tvangsrokade måtte der til for at finde en leder til Højvangskolen i Viby, men trods alle anstrengelserne står den aarhusianske skole nu igen tilbage uden kaptajn. Aase Nielsen, som i forbindelse med skolelederrokade i november blev udpeget til jobbet, sagde op. Historien afspejler en generel tendens: For få vil være skoleledere.

Over for folkeskolen.dk påpeger formand for Skolelederforeningen Claus Hjortdal, at ledermanglen er et nationalt problem. Mange er gået på pension, men der er flere årsager:

»For det første er der et meget stort spring fra at være mellemleder til at blive leder. Man skal pludselig sidde med nogle ansvarsområder, som man ikke før har haft indsigt i. For det andet er lønnen ikke fulgt med den forøgelse af ansvarsområdet, som finder sted, når flere skoler lægges sammen under én ledelse«.

Claus Hjortdal fremhæver endnu en forklaring: »Man er som leder blevet enormt sårbar i forhold til at skulle levere, og forvalt-

ningen holder lederen i kort snor, hvis der ikke fremvises resultater«.

Lektor Lejf Moos, Danmarks Institut for Pædagogik og Uddannelse, peger på en ændring i skolelederens arbejdsvilkår:

»Skolelederne har fået en mere central rolle i skolens styring. De bliver mere chefer end ledere. En chef træffer og meddeler beslutninger, mens en leder også diskuterer disse beslutninger med sine medarbejdere«.

Det er blevet vanskeligere at udøve god ledelse. Skolelederen er blevet embedsmand, og hvis man vil gøre lederjobbet attraktivt igen, må man lave strukturen om, mener Lejf Moos. X

mim@folkeskolen.dk

Sociale Interventionsstudier

menneskers fællesskaber i praksis
praksis i menneskers fællesskaber

2-årlig kandidatuddannelse

Planlægning, gennemførelse og evaluering af social intervention

Ansøgningsfrist: 1. april 2017

Bliv klogere på: RUC.DK/SI

Social intervention:
At gribe ind i menneskers liv med socialt meningsfulde forandringer

23. februar 2017 kl. 06.23

Skoleleder: Hellere mere i løn end sikkerhed i ansættelsen

Skoleleder Jesper Stjernfeldt Petri valgte for seks år siden lederjobbet på Islev Skole i Rødovre. Lønnen betød ikke noget, siger han. Men i dag savner han en sammenhæng mellem lønnen og det ansvar, han har.

»Jeg var optaget af ledelsesdelen og at være med til at lave en god skole. Lønnen har ikke afgørende betydning, men nu er folkeskolen lidt i krise. Det er ikke et attraktivt sted hverken som lærer eller som leder«.

Han er glad for jobbet, men kunne tænke sig mere i løn og mindre favorable ansættelsesforhold.

23. februar 2017 kl. 06.23

Så meget tjener en skoleleder

»Vi har 517 dejlige elever, 32 lærere og 11 pædagogiske medarbejdere«, skriver Silkeborg Kommune i genopslag af skolelederjobbet på Buskelundskolen. Lønniveauet er 573.000 kroner årligt. Højvangskolen i Aarhus giver 580.000 kroner i årsløn til lederen. En månedsløn på cirka **48.333 kroner**.

Hvis man sammenligner, får en ledende sygeplejerske med mellem 60 og 99 medarbejdere en månedsløn på **41.163 kroner** eksklusive pension. En filialchef i en bank med væsentligt færre medarbejdere får cirka **55.000 kroner** om måneden.

22. februar 2017 kl. 07.02

Skoleudspil fra Alternativet: Vi vil sætte skolen fri

»Et frihedselement«, kalder undervisningsordfører Carolina Magdalene Maier det skoleudspil, som Alternativet kom med. Et udspil, der vil give skolebestyrelserne et stærkere mandat, en ny evalueringskultur og fokus på bæredygtighed, kreativitet, erkendelse og medborgerskab. Ni delvisioner kom partiet med. For eksempel nye navne til fagene historie, kristendoms-kundskab, naturfagene, håndværk og design. Mange kritiserede forslaget, og undervisningsministeren sagde, at de oprindelige fag skal blive på skemaet.

14. februar 2017 kl. 13.12

Mange lærere får lægeforsbud mod at vende tilbage til skolen

Antallet af arbejdsløse lærere, der får lægeforskrift på, at de ikke længere bør undervise i folkeskolen, er ottedoblet siden 2012. Det viser en optælling fra Lærernes a-kasse. Siden 2013 er antallet af lægeforskrifter til Lærernes a-kasse steget støt til 378 ledige lærere sidste år. Langt den største andel angiver »psykiske udfordringer« som årsag til, at de ikke kan søge alle ledige job. Opgørelsen viser, at 68 procent af de sygemeldte ledige lærere er blevet frarådet at arbejde som lærere af deres læge.

2017

SKOLEMESSEN

Scandinavian Congress Center
Aarhus 26. - 27. april 2017

Følg os på
Facebook
og Twitter

KOM GRATIS IND

Registrér dig på skolemessen.dk inden 4. april og deltag i konkurrencen om hotelophold.

Vind Springfrøprisen

Er du lærer i et kreativt fag og har udviklet et undervisningsforløb ud over det sædvanlige? Så har du nu chancen for at dele det med lærere og elever over hele landet. Springfrøprisen hædrer de allerbedste forløb i fagene musik, billedkunst, madkundskab, idræt og håndværk og design. Vinderen af prisen får 25.000 kroner, og de tre bedste får beskrevet undervisningsforløbet på emu.dk. Undervisningsministeriet og Kulturministeriet har stiftet prisen.

SPRINGFRØPRISEN

Ansøg senest 1. april på www.slks.dk/boern/skoleboern/springfroepriisen.

Foto: Leg og Læring

Bevægelse: LOL-app

Bevæger dine elever sig minimum 45 minutter i skolen hver dag, som reformen kræver? Hvis svaret er nej, er du helt sikkert ikke alene om det. Men hjælpen er på vej, for to idrætspædagoger har udarbejdet en ny app, der skal gøre det let og overskueligt at finde på lege og aktiviteter. Den hedder LOL – Leg og Læring – og er fyldt med over 100 forskellige aktiviteter. Pædagogerne bag har udarbejdet appen, så lærere og vikarer på trods af manglende forberedelsestid kan få mere bevægelse i klasseværelset.

Hyld vejlederne

Tiden og resurserne til at give de unge mennesker god vejledning er skrumpet. Men kender du alligevel en uddannelsesvejleder eller flere, der på trods af ydre omstændigheder bliver ved med at gøre en forskel med deres vejledning? Så kan du nu indstille vedkommende til Schultz' Vejlederpris 2017, der bli-

ver uddelt 10. maj. Vinderen får 25.000 kroner og udpeges af en jury med blandt andre Mark Jensen, formand for UU Danmark.

Nominer en kandidat inden 3. april kl. 12 via www.schultz.dk/vejlederprisen.

Fodbold til hjernen

Fodbold er for alle og ikke kun sportsnørderne. Det er tankerne bag det nye undervisningsmateriale, som Dansk Boldspil-Union og Clío er gået sammen om at udarbejde. Materialet består af et undervisningsforløb med aktiviteter og fagtekster, som kan styrke elevernes sammenhold, samarbejde og teknik. Målet er ud over idrætsfaglig udvikling glade og fællesskabsorienterede elever. Materialet kan hentes gratis i en måned.

Illustration: Dansk Boldspil-Union

Hent på www.clionline.dk/idraetsfaget.

SYSTEMATIC MOMO

MOMO ER KLAR TIL AULA

Få et login til MoMo og oplev forskellen

Vi giver dig nu en unik mulighed for at prøve MoMo på din skole.

- Rigtige data
- Egne elever, klasser og fag

Der er ingen forpligtelser – hverken til tidsperiode eller efterfølgende køb.

Bestil et login her: www.systematic.com/momo-login

SYSTEMATIC

BilkaCare

Du ka' gøre en forskel!

Ta' din klasse med til

Danmarks største Affaldsstafet

Saml affald i naturen
og få en sjov og lærerig
dag i Bilka

I ka' gøre en forskel!

Du ka' tage din klasse med i Bilka og aflevere jeres affald - og lær hvordan man kan minimere affald og øge genbrug i praksis

I samarbejde med Danmarks Naturfredningsforenings Affaldsindsamling sætter Bilka fokus på at gøre naturen renere og hjælper børnene med at blive klogere på affald. Er der bestemte slags affald, der er særligt store mængder af? Hvilke typer affald kan genbruges? Hvad kan vi gøre ved problemet?

Alle skoler kan være med til at indsamle affald fra naturen fra mandag den 27. marts til fredag den 31. marts og aflevere affaldet i containerne på Bilkas P-pladser.

For hvert kg affald, I samler og afleverer i perioden, donerer Bilka 1 krone til Danmarks Naturfredningsforening*.

Og som noget helt nyt, kan din klasse også få lov til at besøge din lokale Bilka, og se hvordan man i praksis kan minimere affald og øge genbrug.

Læs hvordan du tilmelder din klasse på **Bilka.dk/affaldsstafet**

Tilmeld senest din klasse den 23. marts**.

*) Dog max 200.000 kroner

***) Begrænset antal arrangementer pr. hypermarked

It all starts with a
NESCAFÉ.

Danmarks
Naturfredningsforening

Er du OK?

DLF MENER

AF GORDON ØRSKOV MADSEN
FORMAND FOR DLF's
OVERENSKOMSTUDVALG

Vi må rykke tættere sammen i bussen. Der er mere end nogensinde brug for fællesskab og sammenhold. Vi skal bruge det store fællesskab, fagbevægelsen er, til at skabe resultater - også ved overenskomstforhandlingerne i 2018. Hvis ikke fagforeninger allerede var opfundet, så var det nu, vi skulle gøre det.

Om et år skal vi have en ny overenskomst klar. Vi er en del af et aftalesystem, og overenskomster skaber gode arbejdspladser, engagement, et godt arbejdsmiljø, høj social kapital og dermed høj produktivitet. Sådan er vores arbejdsmarked. Det er en del af det danske demokrati.

Målet for Overenskomst 18 er, at vi opnår en overenskomst, hvor alle dele af den er forhandlet mellem parterne. Også den del, der hedder arbejdstidsregler. Vi kan ikke fortsætte med at have en overenskomst, som er indført ved lov af et flertal i Folketinget. Vi vil, og vi skal selv forhandle vores overenskomst - sådan er det, når vi har et aftalesystem. Alle andre faggrupper har forhandlede arbejdstidsregler, som man er blevet enige om ved forhandlingsbordet - det skal vi også have!

Det kræver vilje fra begge parter. Vilje til at finde de gode kompromiser. Vilje til at finde frem til noget, begge parter kan og vil stå på mål for. Mange taler om, at folkeskolen skal have ro. Men det skaber ikke ro, når mange oplever at være efterladt i en kaotisk situation. Det ville hjælpe, hvis begge parter forpligter sig til at finde den gode, fælles løsning.

Vi må rykke tættere sammen i bussen. Både internt i Danmarks Lærerforening og på tværs af faggrupperne og fagforeningerne. Står vi alene, bliver vi presset til at finde vores egne kompromiser hver især. Vores erfaringer har vist os, at sammenhold og fællesskab er helt afgørende forudsætninger - både hvis skolen skal have ordentlige rammer, og hvis vi skal have ordentlige og rimelige arbejdsvilkår.

„ Vi kan ikke fortsætte med at have en overenskomst, som er indført ved lov af et flertal i Folketinget. Vi vil, og vi skal selv forhandle vores overenskomst.

Det går bedre nogle steder end andre. Der er indgået lokale aftaler i en del kommuner, der har hjulpet på forholdene. Kredse, tillidsrepræsentanter og skoleledere arbejder hårdt for at skabe bedre rammer for undervisningen. Samarbejdet er mange steder blevet bedre siden 2013. Men i nogle kommuner er der stadig lang vej endnu. Arbejdsmiljø, social kapital og rammerne for undervisningen er ganske enkelt alt for ringe. Det skal Overenskomst 18 medvirke til at forbedre. Vi skal have hævet arbejdsvilkårenes bundniveau. Derfor er Overenskomst 18 vigtig for os alle. ☒

folkeskolen.dk

Deltag i netdebatten. Folkeskolen.dk holder åbent hele døgnet.

► Kommentarer til »DLF-medlem: Krifa er billigere – hvorfor skal jeg være hos DLF?«

Thora Hvidtfeldt Rasmussen:

»Først og fremmest skal du holde op med at kalde Krifa en forening. Det er en privat virksomhed, hvor du ikke har indflydelse. Dernæst skal du nærlæse, hvad de tilbyder dig. De tilbyder forhandling, men de kæmper ikke for din kollektive overenskomst. De vil heller ikke strejke – end ikke true med det. Den dag de regulære fagforeninger er væk eller bare har for få medlemmer, vil du opdage, hvad det betyder«.

Henning Nielsen:

»Jeg blev ringet op af ASE her forleden, som spurgte til, hvor jeg var medlem. DLF, sagde jeg. Hvad kunne få mig til at skifte? At ASE kunne indgå en overenskomst på området. Farvel og tak, sagde hun«.

Gordon Ørskov Madsen:

»Betina Hessellund siger i artiklen, at man skal være læreruddannet for at være i DLF. Men generelt er der ikke et uddannelseskrav for at være medlem i DLF. Vores overenskomst for undervisere på social- og sundhedsskoler deler vi med mange organisationer. Blandt andet Dansk Sygeplejeråd, Danske Fysioterapeuter, Socialpædagogernes Landsforbund, Jordemødreforeningen med videre. Alle dem, der ikke hører under andre organisationer, hører under Danmarks Lærerforening – vi siger, at vi er fejlebladet«.

Skriv kort og send dit indlæg som e-mail til folkeskolen@folkeskolen.dk. Maksimalt 1.750 enheder inklusive mellemrum. Redaktionen forbeholder sig altid ret til at forkorte yderligere. Læserindlæg til *Folkeskolen* nummer 7 skal være redaktionen i hænde senest onsdag den 22. marts klokken 9.00.

folkeskolen.dk

Deltag i netdebatten. Folkeskolen.dk holder åbent hele døgnet.

► **Er vi ved et vendepunkt for skolen?**

Marianne Jelved:

»Vi går fra et måltal på 96 procent af børn i skolen til kvalitativt mål; alle børn har ret til faglig og social udvikling i fællesskab.

Kan der anes et vendepunkt ud af krydspresset på skolen?

I L 109 tydeliggøres det, at undervisningen skal tilrettelægges, 'så alle elever udvikler sig fagligt og alsidigt, herunder socialt, og trives i skolens faglige og sociale fællesskaber'.

► **Tilbage til virkeligheden!**

Mathias Bach Frederiksen:

»... Det er jo ikke for sjov, at folk nedgør den nye folkeskole. Den ene grund er, at I indfører en ny folkeskolereform, som hverken gavner elever eller lærere på lang sigt. Desuden vælger I at oprette en masse nye tiltag, inden jeres 'gode' skolereform overhovedet er gennemført, rundtomkring i det danske land. Det mener du naturligvis tager tid!

Men er folkeskolerne rundtomkring i Danmark overhovedet i gang med at få noget godt ud af skolereformen?

Som jeg kan se, er elev- og lærertal formindsket de sidste år. Helt ærligt ved jeg nu ikke, om elever og lærere prøver at skabe den gode folkeskole – jeg tror faktisk bare, de smutter!«

Dorte Lange, næstformand for Danmarks Lærereforening

Klar tale fra forskningen

Elever lærer mere og trives bedre, når deres lærere er velforberedte – både i kraft af god uddannelse og i kraft af tid til at forberede undervisningen og samarbejde med kollegaer. Det sagde den canadiske uddannelsesforsker Andy Hargreaves på et stort seminar for skoleledere.

Hvad der egentlig burde være en selvfølge, får alligevel nyhedsstatus – muligvis fordi det udfordrer den måde, man har ført skolepolitik på i Danmark de seneste år. Der er derfor grund til at hilse det velkomment, at forskeren med sit besøg gjorde indtryk på danske uddannelsesforskere og skolefolk. Flere og flere kan se, at den alt for kraftige topstyring af folkeskolens udvikling og manglende tid til at udføre arbejdet ordentligt betyder tab af engagement hos lærerne.

Andy Hargreaves sagde på seminaret, at når lærere får mulighed for at samarbejde om at udvikle undervisningen, skal de gøre det på basis af de udfordringer, de selv definerer og har observeret. »Building teacher's collaboration must avoid sitting around looking at problems others have given to us«, sagde han på seminaret. Og da jeg tweetede netop det citat, uddybede han på Twitter: »Avoid the imposed data systems of bureaucracies and

academics who love the data a bit too much«. Lærere skal med andre ord ikke løse opgaver, de får stillet udefra – og oppefra. Det er klar tale og en håndsrækning til de lærere, som føler, at de spilder deres tid med databehandling og bureaukrati, som er sekundær i forhold til at udvikle det, de med deres faglighed og indsigt ved, der er nødvendigt, for at deres elever kan få den bedst mulige undervisning.

Hvis lærere derimod får reel mulighed for at samarbejde med hinanden om at udvikle undervisningen på baggrund af det, de vurderer, vil hjælpe, så vil det betyde en forskel både for undervisningens kvalitet og for lærernes engagement og kvalifikationer i hver enkelt lektion – og dermed for elevernes udbytte. Jeg håber, at Andy Hargreaves' besøg i Danmark kan skubbe til en tendens hen mod mere kvalitet i undervisningen gennem at styrke lærernes mulighed for at kvalificere deres undervisning.

Læs også

Forkortet af redaktionen. Du kan læse hele Dorte Langes indlæg »Klar tale fra forskningen« på folkeskolen.dk.

Ved Det Grønne Bord

Folkeskolens afgangsprøver på video

Autentiske prøver og voteringer

Prøvefag 9. kl.:

- Dansk B 2016
- Engelsk 2016
- Tysk 2016
- Fransk 2012
- Samfundsfag 2016
- Historie 2016
- Kristendomskundskab 2016
- Matematik gruppeprøve 2014
- Naturfag gruppeprøve 2017
- Idræt 2015

**Ny prøve
NATUR-
FAG**

Information, eksempler og priser
www.vdgb.dk

PTV film

Tlf. 8626 2288

Per Shultz Jørgensen:

Robusthed er en indre værdi, vi skal lære børnene

Robusthed handler også om sårbarhed, når vi taler om opdragelse af børn, siger den bogaktuelle forfatter og lærer Per Schultz Jørgensen. Det handler om opdragelse – om at gøre en ydre struktur til en indre struktur, mener han.

AF ESSEN CHRISTENSEN · FOTO: KLAUS HOLSTING

et lidt hårdt optegnet billede er der to slags børn i skolen: Dem, der har pligter derhjemme, og dem, der ikke har. En lærer malede engang billedet for Per Schultz Jørgensen:

De, der har opgaver hjemme, tager noget af sig selv. Hvis en stol er væltet, så bliver den rejst op, papiret bliver samlet op - der bliver uden instruktion taget ansvar for det fælles. For de elever, der ikke har opgaver derhjemme, er det anderledes: De går lige igennem rodet uden at se noget eller samle noget op. De siger dårligt nok farvel, når de går.

»De bygger alene på sig selv og er selvcentrerede. Vi skal hjælpe dem til at blive sociale, empatiske og leve op til nogle normer. De skal forstå, at her i klassen tager vi os af hinanden«, siger Per Schultz Jørgensen.

Han er for nylig udkommet med bogen: »Robuste børn - Giv dit barn ansvar, livsmod og tiltro til sig selv«.

Selvom fødselsdatoen siger 1933, er Per Schultz Jørgensen aktuel både som forfatter og som foredragsholder, og blandt andet på

Det er først, når du ved, hvor din egen grænse er, at du ikke bliver lokket til bare at være »robust« og yde en indsats ud over egne grænser.

Per Schultz Jørgensen
Lærer, forfatter og psykolog

skoler og i daginstitutioner er han en efterspurgt oplægsholder. Derfor har han også helt konkrete forslag til, hvordan man kan arbejde med karakterdannelse og robusthed i skoleregi, men det må vente til senere i teksten: Først skal vi omkring hans forståelse af robusthed, hvorfor han synes, begrebet bliver misbrugt, og hvorfor karakterdannelse og robusthed kræver opdragelse.

Robusthed igen!?

I præstationssamfundet er robusthed blevet et krav: Det er at kunne omstille sig hurtigt og udholde en større belastning end sidemanden. For lærere: flere undervisningstimer, større klasser, mere udfordrede elever. Kan du overkomme det, er du robust. Det er også derfor, robusthed er blevet noget, arbejdsgiverne efterspørger i jobannoncer. Og måske også derfor en del arbejdstagere kan have en reservation over for begrebet?

Det er Per Schultz Jørgensen udmærket klar over, han kalder selv robusthed for et lidt »farligt begreb«, og det er ikke i den

Per Schultz Jørgensen er oprindeligt uddannet lærer. Mange vil huske ham for hans virke i Børnerådet, hvor han var medlem og formand. Derudover er han psykolog, dr.phil. og professor emeritus i socialpsykologi.

»Mange har en berøringsangst over for opdragelse – men børn skal opdrages. Selve den menneskelige dannelsesproces handler om, at vi overtager nogle værdier og normer, som vi gør til vores egne«, siger lærer og forfatter Per Schultz Jørgensen.

ovenfor beskrevne kontekst, at han taler om robusthed:

»Robusthed bruges som en ydre styring af en præstationsorientering, hvor man skal leve op til et ydre resultatmål. Det er noget helt andet end det, jeg taler om. Jeg taler om robusthed som en indre værdi. Vi skal lære børn at have styrke til at sige nej, til at sortere og vælge fra og kende deres egne grænser«, siger han. Derfor er robusthed som dyd ikke i overensstemmelse med en skolekultur, der bygger på optimering af præstationer og læringsmål.

Robusthed og sårbarhed

»Læringsmålstyring giver ikke robusthed, fordi det er styret af et ydre mål og et ydre resultat. Læringsmålstyringen lægger vægt på svarene, resultatet, målbarheden. Jeg lægger

vægt på processen og på spørgsmålet, på at eleverne opdager, at de har resurser«, siger Per Schultz Jørgensen og understreger, at robusthed for ham er forbundet med et andet lidt overraskende begreb – nemlig sårbarhed.

»Det er først, når man erkender, at man har grænser og sensibilitet, at man undgår at blive overmodig. Det er først, når du ved, hvor din egen grænse er, at du ikke bliver lokket til bare at være 'robust' og yde en indsats ud over egne grænser, hvor mennesker overser deres egen svaghed. Derfor er det vigtigt at sige sårbarhed sammen med robusthed«, siger Per Schultz Jørgensen.

Mange børn farer vild

I dag – forklarer Per Schultz Jørgensen – farer mange børn vild i livet. Han peger på en række indikatorer, der viser den retningsløshed:

Omkring en fjerdedel får ikke en ungdomsuddannelse, cirka en fjerdedel af de 13-årige har psykosomatiske symptomer, og en tredjedel af de 19-årige piger går til psykolog.

»Problemet er, at de mangler den indre målestok, hvor de selv er i stand til at sige, hvad et godt liv er for dem. Det skal vi hjælpe dem med at svare på: Hvad er et godt liv for mig? Det skal vi samtidig give dem styrke til at kæmpe for«, siger Per Schultz Jørgensen. Han peger på et helt afgørende begreb i den sammenhæng: opdragelse.

Historisk set er opdragelsen blevet ændret med 60'ernes frigørelse og et opgør med det autoritære – et opgør, der fortsatte op gennem det 20. århundrede.

»Ved årtusindeskiftet kunne vi så se, at prisen var betalt med et bortfald af værdier. Det er så stort, at mange mennesker har mistet den indre stemme«, siger han.

Derfor skal den indre stemme genopbygges. Når man skal skabe en indre struktur, hvor der er stabilitet og kontinuitet, så kræver det, at børnene får hjælp.

Struktur som fundament

»Der er kun én vej: Det er, at en ydre struktur skal blive en indre struktur. En ydre struktur af normer, af krav og værdier, som barnet kan overtage. Den russiske psykolog Lev Vygotsky udtrykker det præcist: 'Der findes ikke en indre struktur, der ikke først var en ydre'. Den ydre struktur skal overtages af barnet«, siger Per Schultz Jørgensen. Den indre struktur skal opbygges trin for trin – gennem børnenes barndom – gennem forventninger, normer og ja, opdragelse.

»Mange har en berøringsangst over for opdragelse – men børn skal opdrages. Selve den menneskelige dannelsesproces handler om, at vi overtager nogle værdier og normer, som vi gør til vores egne. Selve jeget bygger på et samspil med omgivelserne. Og hvis det samspil ikke er godt nok, så får jeg et billede af mig selv, der er utilstrækkeligt og hænger i laser, og det kan jeg kæmpe med hele mit liv. Robusthed handler om at hjælpe børn til at finde en indre ro, der kan skabe stabilitet i deres liv. At få et perspektiv og en målestok. Og det er også skolens opgave«, siger han.

Robusthed i skolen

Per Schultz Jørgensen er godt klar over, at hjemmet er det sted, hvor den primære opdragelse og den grundlæggende tilgang til livet bliver defineret.

»Men daginstitutionen og skolen har en enormt stor opgave i vore dage, hvor vi har delt opdragelse imellem familien og skole og daginstitution«, siger han og kommer med bud på, hvordan man som lærer kan arbejde med problematikken:

I det arbejde skal der styr på de fælles normer og værdier. Læreren kan stille sig tre spørgsmål og på den måde spore sig ind på, i hvilken retning kompasset peger:

1. Hvordan er skolekulturen og klasserumskulturen hos mig? Hvor mange af mine elever får normer med fra den skolekultur, som de er i?
2. Hvordan er det sociale miljø – imellem eleverne og imellem elever og lærere?
3. Vi skal sættes os ned – skolen og forældrene sammen – og indkredse normer for måden, vi er sammen på – hvilke værdier og opgaver vi tager på os, og hvad hver enkelt skal bidrage med.

På den måde arbejder man med elevernes karakterdannelse, som ifølge Per Schultz Jørgensen ligger bag ved robustheden, og man kan bygge en bro af normer og værdier mellem skole og hjem. ☒

esc@folkeskolen.dk

folkeskolen.dk

Læs også

»Robuste børn – Giv dit barn ansvar, livsmod og tiltro til sig selv« er udkommet på Kristeligt Dagblads Forlag.

➔ **Læs anmeldelsen** »Et godt børneliv kræver robusthed« på folkeskolen.dk.

Skole vælger at bruge resurser på to lærere i dansk og matematik

Seks hele timer om ugen har Bymarkskolen i Hobro tolærerordning. For fire år siden smed de alle resurser op i luften samtidig med ændret skolestruktur. Det var hårdt dengang, men rart nu, siger lærerne.

TEKST

HELLE LAURITSEN

FOTO

LARS HORN

På Bymarkskolen i Hobro smed de for fire år siden alle resurser op i luften og besluttede at have tolærerordning i fire klokketimer om ugen i dansk og to timer i matematik.

Det betyder, at lærerne skal arbejde sammen, dække vikartimer for hinanden, klare inklusionen og forberede sig sammen.

Eleverne i 4. klasse er glade for tolærerordningen:

»Man får hurtigere hjælp, når der er to lærere. Det er dejligt. Det er meget lettere og bedre, når der er to lærere«, lyder det fra flere grupper af elever i 4.a, mens de arbejder med gys og virkemidler brugt i film. De er ved at analysere filmen »Buldermanden« og har netop to lærere i dansk i dag.

Skoleleder John Schulz forklarer, at det emer af fagfaglighed, når man går rundt i lærernes forberedelseslokaler, og hele skoleledelsen understreger, at der er øget faglig progression hos eleverne, og at det sætter de højt.

»Det har været meget topstyret. Lige i begyndelsen kunne lærerne måske ikke se ideen i det tydeligt, men vi holdt fast. Vi har også lyttet og ændret noget undervejs«, siger John Schulz.

De tre i skoleledelsen - Esben Holck Vammen, Fie Eilsøe og John Schulz - fortæller,

at de fik ideen under lockouten af lærerne i 2013.

»Vi havde god tid til at brainstorme i den periode, og vi kunne høre, at lærerne fremover skulle undervise mere, være mere på skolen, og så kunne vi jo regne ud, at det betød, at de så fik mindre forberedelsestid. Så vi talte om, at lærerne måtte arbejde mere sammen, ellers gav det jo ingen mening«.

Har forberedt sig sammen

Skoleledelsen besluttede, at der skulle være fokus på dansk og matematik. Helst ville de have to lærere på i alle dansk- og matematiktimer, men det var der ikke råd til.

»Noget forskning viser, at det ikke giver noget at være to i klassen. Men det gør det altså, hvis det er to læreruddannede, og hvis de har forberedt sig sammen. Det, vi har her, er ingen støttelærerordning. Det er to ligeværdige faglærere, der samarbejder om klassen«, siger John Schulz og Fie Eilsøe.

»Oveni fortæller lærerne os så, at de lærer noget af det - af at opleve hinanden undervejs og af at sparre med hinanden«.

Bymarkskolen har omkring 500 elever på tre spor fra 0.-6. klassetrin. Tidligere havde skolen specialklasser, blandt andet en indskolingsklasse til udredning af elever. Skolen er også modtagskole og har en del tosprogede elever.

»Resurserne fra dansk som andetsprog og specialundervisning har vi lagt ind i to-

lærerordningen. Visse udfordringer kan to lærere godt klare, og så valgte vi at fastholde medarbejderne fra specialklassen. Desuden bruger vi lidt under halvdelen af vikarmidlerne til tolærerordningen, fordi lærerne kan dække en del vikartimer i teamet«, siger John Schulz.

Intet var helligt

Bymarkskolen blev bygget i 1981 og udvidet i 2003 og igen i 2012. For fire år siden lukkede kommunen nogle skoler og flyttede elever og lærere til Bymarkskolen. Den seneste udbygning havde ikke taget højde for, at lærerne skulle arbejde i længere tid på skolen, så der var ingen lærerarbejdspladser i nybyggeriet. Nogle gruppelokaler blev indrettet til forberedelsesrum for eksempel for matematiklærere fra tre årgange og dansklærere fra to årgange. Sådan at der også opstår et fagsamarbejde mellem årgangene.

»Man er altid to til både det faglige og trivselsarbejdet«, fortæller Ingeborg Madsen, der underviser 4. a sammen med Tanja Pedersen. »Det har givet mig meget at komme her som nyuddannet lærer og have en sparringspartner«.

Skoleledelsen fortæller, at det var hårdt med sammenlægningen. Der var nogle afskedigelser i den forbindelse. Men det betød også, at alt alligevel blev smidt op i luften. »Rødderne var løse«, så ledelsen besluttede, at alle resurser blev kastet op i luften, og intet var helligt. Samtidig skulle alle lære hinanden at kende, og en Bymarksskolen-kultur skulle udvikles.

I fagfordelingen får dansk- og matematiklærere først deres timer i de to fag. Dernæst ser man på, hvilke fag og timer en lærer derudover skal have. Det er højt prioriteret, at det er lærere med linjefag, der underviser i fagene. Kun en lille gruppe af lærere har ikke fagene dansk og matematik. En lærer har

udelukkende musik, en har idræt, og en har idræt og engelsk.

»Vi forsøger at tænke på de få lærere, der ikke har dansk og matematik. Det er vigtigt, at de kommer med ind i samarbejdet«, siger John Schulz.

Skemalagt forberedelse

Det var hårdt at skulle arbejde på en nysammenlagt skole for fire år siden, fortæller arbejdsmiljørepræsentant Maria Pring.

»Der var slet ikke noget 'plejer', alt var nyt. Men i dag er det dejligt at have dansk i en klasse sammen med en anden dansklærer. Det føles næsten som luksus, og det giver enormt meget. En del lærere ville ønske, at der også var to lærerordning i sprogfagene og i de kreative fag«.

Tanja Pedersen er tillidsrepræsentant og underviser i dansk på 4. årgang. Hun kom til Bymarksskolen for to år siden.

»Vi lærer hinanden godt at kende, og vi lærer meget af at overvære hinandens undervisning. Hver mandag forbereder vi fast sammen i to timer. Det er skemalagt. Vi kører de samme forløb i de tre 4.-klasser, og det betyder, at det er let at være vikar for hinanden. En ulempe kan være, hvis vi bliver taget ud som vikar, fordi der mangler en lærer«, siger Tanja Pedersen.

De to lærere fortæller, at ledelsen prøver at undgå, at vikardækning går ud over to lærertimerne. De bliver prioriteret. Vikardækning placeres i forberedelsestiden, hvor alle lærere ugentlig kan have en ikke-skemalagt lektion.

De fremhæver, at de kan tage problemerne i klassen, når de opstår, og at de kender alle årgangens elever godt. Der er stadig mulighed for at få vejledning til dansk som andetsprog eller AKT (adfærd, kontakt, trivsel), hvis man har brug for det i en klasse.

»Der er selvfølgelig store forskelle på, hvordan teamene arbejder, men vi hører ikke

om problemer i samarbejdet. Alle fagteam har tre årlige læringssamtaler med ledelsen«, siger de to og fortæller, at de synes, alle er gode til at tage sig af hinanden, hvis man er presset i en periode. Og netop når teamene sidder i mindre grupperum, har man på skolen understreget, at det også er vigtigt at mødes i personalerummet.

Vi prioriterer det

Hver lærer har en pulje på 100 timer, som han/hun selv kan disponere over. Skoleledelsen fortæller, at de har 37,5 timers tilstedeværelse om ugen, og at lærerne jo godt selv kender »puklerne«, så de er gode til at fordele de 100 timer. Men ledelsen spørger også til det, når de har samtaler med lærere og team. Fordi den ikke ønsker at opleve, at nogle arbejder 400 timer hjemme, fordi de ellers ikke synes, at de kan nå deres arbejdsopgaver.

»Tolærerordningen kan vi have, fordi vi prioriterer det. Vi har en god økonomisk støtte på vores klasser med omkring 23 elever i hver, og så har vi nogle resurser, fordi vi har en del tosprogede elever. Faktisk arbejder vi mere sammen her, end vi så lærerne gøre, da vi var på tur til Ontario i Canada med resten af kommunens ledere«, fortæller John Schulz.

Mariagerfjord Kommune har netop bevilget to millioner kroner til tolærerordninger. Det giver Bymarkskolen omkring 200.000 kroner og svarer ikke til prisen på bare én årgang, fortæller ledelsen.

Lang arbejdsdag for eleverne

Øget bevægelse i skoledagen og understøttende undervisning er en del af folkeskole-reformen, og dette har lærerne ansvaret for. Når hver lektion er på 60 minutter, så er der også tid til at få disse elementer ind. Åben skole har de i flere år gjort meget ud af og har gode samarbejder med flere institutioner og virksomheder.

Der findes ingen lektiecafe på Bymarkskolen. De taler om faglig fordybelse i stedet,

Skoleledelsen fortæller, at strukturen på skolen blev lagt under lockouten. Den har været topstyret, og der har været diskussioner undervejs, hvor de har lyttet og ændret. Fra venstre er det Esben Holck Vammen, John Schulz og Fie Eilsøe.

og eleverne har sjældent lektier for. Der kan være tale om nogle få afleveringer på de ældste trin på mellemtrinnet.

»Vi går højt op i fag og faglighed, men eleverne har ikke brug for lektier. Deres arbejdsdag er jo lige så lang som deres forældres. Vi ser på elevernes progression, men vi mener, at det sjove også skal ske i fagene. Det handler jo om at få eleverne til at brænde for noget«, siger John Schulz.

De har kulturskole, hvor eleverne har mulighed for at låne et musikinstrument med hjem.

Onsdagen er fleksdag, så det er forskelligt, hvilke fag og aktiviteter der er om onsdagen. Fleksdagen har været et elevønske, og den

Faktisk arbejder vi mere sammen her, end vi så lærerne gøre, da vi var på tur til Ontario i Canada.

Johan Schulz
Skoleleder

»Vi kører de samme forløb i de tre 4.-klasser, og det betyder, at det er let at være vikar for hinanden«, fremhæver Tanja Pedersen, der også er tillidsrepræsentant.

giver mulighed for at komme ud af huset eller planlægge et anderledes forløb.

To til trivsel og det faglige

Lærerne på Bymarkskolen fortæller, at de er glade for tolærerordningen.

»Man kan supplere og komplementere hinanden. Man får flere indgangsvinkler og ser noget mere i klassen, når man er to«, mener Henrik Christensen, der har arbejdet på skolen i mange år - og selv har været elev på skolen.

»Man er altid to til både det faglige og trivselsarbejdet. Det betyder, at man indimellem kan sætte sig med en gruppe af fagligt stærke eller svage elever og arbejde med dem. Man taler i teamet om klasserumsledelse og er måske ikke helt enige, men finder så et kompromis. Det har givet mig sindssygt meget at komme her som nyuddannet lærer og have en sparringspartner«, fortæller Ingeborg Madsen, der har arbejdet to år på skolen.

Hvis man for eksempel har forskellige børnesyn, så bliver man nødt til at tale om det i teamet, ellers kan det blive for svært.

Simone Andersen fortæller, at det er let at falde ind som ny lærer på skolen. Og let at invitere ind i klassen, når det er så almindeligt, at der ofte er flere lærere inde i en undervisning. Hun startede på skolen i begyndelsen af dette skoleår.

»Man kan altid få vejledning og hjælp. Jeg har opsøgt vejlederne i dansk som andetsprog flere gange«.

Stine Carlsen mener, at det værste ved tolærerordningen er, at man skal vælge mellem at undervise i dansk eller matematik. Hun har begge fag og valgte matematik.

»Når man har de børn, der har det svært, så er det rigtig godt at være to lærere på - to, som kender børnene. Det betyder også, at man kan udnytte, at den ene måske har en bedre kontakt til et barn, end den anden har. Tidligere tog man det mere personligt, hvis

der var noget i en time, der ikke virkede. Nu er man også to om dét. Og i dag betyder det intet, at der kommer andre ind i klassen undervejs i undervisningen. Tolærerordningen har åbnet alle døre«, siger Stine Carlsen.

Kopier til tre klasser

Esben Holck Vammen understreger, at man i dag på skolen ikke ser adskilt på trivsel og det faglige. Det hænger sammen og er naturligt at inkludere og differentiere undervisningen.

Når lærerne planlægger et forløb, er det til hele årgangen, og der er så én lærer, der

står for at lave 75 kopier til tre klasser. Men at arbejde på denne måde er noget, der skal læres.

Lærerne fortæller, at de uddelegerer opgaverne i teamet. For eksempel er der én, der skriver ind på læringsplatformen MinUddannelse, som de bruger til det hele.

»Vi har ikke været forpligtet til at bruge platformen fuldt ud. Vi har lov til at øve os. Vi har over halvandet år taget små ryk med platformen, men selv om vi er startet langsomt, så er vi nået langt med dette arbejde«, fortæller Tanja Pedersen.

Fra 4. årgang har skolen Chromebook til alle elever. Hver af dem har sin egen og kan være logget på på under et minut. Fra næste skoleår vil skolen have Chromebook til elever på i alt fire årgange. De øvrige elever vil hver have en pc. ☒

hl@folkeskolen.dk

TIVOLI

FAGLIGE DAGE GIVER STEJL LÆRINGSKURVE

TAG DINE ELEVER MED TIL FAGLIGHED OG FORNØJELSE I TIVOLI

Hvordan oplever du tyngdekraften i Rutschebanen med ørepropper og bind for øjnene?
Kan du løbe hurtigere end Veteranbilerne, og hvilken fisk er egentlig den hurtigste i akvariet?
Dette og meget mere skal eleverne svare på til Faglige Dage i Danmarks største klasselokale.
Opgaverne understøtter arbejdet med Nye Fælles Mål.

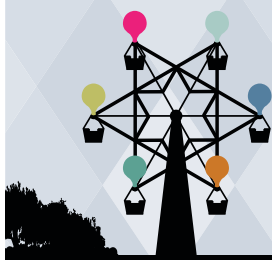
BALLONGYNGERNE
HVLKE SANSER BRUGER VI?

FAGLIGE DAGE FOR 4.-6. KLASSE FRA D. 18. APRIL - 16. JUNI

PRIS 60 KR. PR. ELEV/LÆRER INKL. ENTRÉ OG TURPAS

TILMELD DIN KLASSE OG LÆS MERE PÅ WWW.TIVOLI.DK/SKOLER

DÆMONEN
HVAD SKER DER,
HVIS DU IKKE KAN SE?

Domsafsigelse: Endelig kan Erik Schmidts advarsel prøves i retten

Dommerne i Østre Landsret var klare i mælet: Erik Schmidt skal have lov til at afprøve den tjenstlige advarsel, han fik i juni 2014 – dermed har Odense Kommune brugt 2,5 år og knap en halv million kroner i et forgæves forsøg på at undgå en sag om kommunens kontroversielle advarsel.

TEKST: ESSEN CHRISTENSEN · FOTO: BO TORNVIG

Var det på et ordentligt grundlag, da Erik Schmidt, der i forsommeren 2014 var lærer på Agedrup Skole, fik en tjenstlig advarsel for blandt andet »negative holdninger og synspunkter«? Næste retsmøde kommer nemlig til at dreje sig om sagens kerne efter 2,5 års juridisk tovtækkeri.

Siden sensommeren 2014 har lærer Erik Schmidt og Danmarks Lærerforening forsøgt at få retten og Odense Kommune til at trække advarslen tilbage. Lige så længe har kommunen forsøgt at afværge en sag om advarslen. Først ville kommunen ikke være med til en tjenstlig undersøgelse, derfor tog Erik Schmidt sagen til byretten. Her vandt han med dommerstemmerne to-et, men kommunen ville have afgørelsen afprøvet i landsretten og fik lov til at kære til Østre Landsret.

Den 23. februar var retten sat - og denne gang blev det et helt rent snit: Alle tre dommere var enige, Erik Schmidt skal have lov til at afprøve advarselsens gyldighed.

Retlig interesse?

Odense Kommunes advokat, Søren Skjærbek, argumenterede for, at eftersom Erik Schmidt ikke længere er ansat i kommunen, har han ikke en retlig interesse i at få efterprøvet sagen. Det forholdt Erik Schmidts advokat, Peter Breum, sig til i en replik:

Advarslen er givet, efter at opsigelsen er modtaget. Hvis den så ikke skal kunne afprøves, med henvisning til at medarbejderen ikke længere er ansat, kan det give en usikker retstilstand: I fremtiden vil en kommune på sidste arbejdsdag kunne give en skriftlig advarsel, uden at medarbejderen har mulighed for at prøve det af.

Rent snit

Når dommerne var enige om, at Erik Schmidt skulle have lov til at afprøve sin advarsel, havde de flere grunde: For det første fordi kommunen havde mod-

taget opsigelsen, men alligevel gav ham en advarsel. Dermed, fortalte dommerne, fik »en pletfri tjenstemand« med 34 års ansættelse en disciplinær straf. Det var centralt i bedømmelsen.

For det andet vurderede dommerne, at Erik Schmidt har en retlig interesse, altså en interesse i at få efterprøvet sin advarsel ved retten. Advarslen var en disciplinær straf givet af en offentlig myndighed til en borger.

For det tredje valgte landsretten at læne sig op ad byretten, der med en vis portion snusfornuft havde sagt: Hvis kommunen har en retlig interesse i at give en advarsel, så må Erik Schmidt også have en retlig interesse i at prøve advarslen af.

Sagen kan prøves

Erik Schmidt var glad for, at dommerne havde argumenteret med almindelig sund fornuft. Når advarslen kunne gives, efter at han havde sagt op, kan advarselsens gyldighed prøves, selv om han ikke længere er ansat i kommunen. Derudover var Erik Schmidt glad for efter to et halvt år at være fremme ved det punkt, som han i 2014 oprindeligt havde håbet på, at sagen skulle dreje sig om fra starten:

»Vi er dér, hvor jeg gerne ville have været for tre år siden. Jeg kunne godt have tænkt mig, at vi var gået direkte til sagen. Og jeg synes, det er kompromitterende for Odense Kommune, at den med mange forskellige midler har forsøgt at forhale den her proces«, sagde Erik Schmidt, efter at afgørelsen var afsagt.

Nina Korch Hult, der er forhandlingschef i Odense Kommune, svarede skriftligt på *Folkeskolens* henvendelse:

»Odense Kommune tager tilkendegivelsen fra Østre Landsret til efterretning og vil nu drøfte det videre forløb med vores advokat«.

Odense Kommune har foreløbig brugt knap 500.000 kroner på sagen. ☒

esc@folkeskolen.dk

LÆRER SCHMIDT

Erik Schmidt driver Forlaget Fjordager og reklamebureauet Fjordager tekst og reklame, han laver lokalavis og er redaktør af »LærerBladet«, Odense Lærerforenings kredsblad. Han er aktiv i Sophia – tænketank for pædagogik og dannelse. Modtager af flere priser, blandt andet Årets Sveske i 2014 for »at udvise civilcourage og personligt mod ud over det sædvanlige«, ligesom han i 2015 modtog Stinus-prisen, hvor DLF's formand, Anders Bondo Christensen, i sin tale blandt andet henviste til Erik Schmidts eget motto: »Vi må kræve, at pædagogikken som fag og profession respekteres af hensyn til kvaliteten i folkeskolen«.

Erik Schmidt er ikke længere aktiv som lærer på Agedrup Skole. Men han driver blandt andet et forlag, et reklamebureau, skriver en lokalavis og Odense Lærerforenings kredsblad. Derudover er han aktiv i tænketanken Sophia.

- **15. maj 2014:**
Tjenstlig samtale. Dagsordenen for samtalen var Erik Schmidts angiveligt negative adfærd og negative attitude, der særligt var kommet til udtryk på et personalemøde den 7. maj 2014.
- **21. maj 2014:**
Erik Schmidt opsigter sin stilling ved Odense Kommune.
- **22. maj 2014:**
Odense Kommune godkender opsigelsen.
- ⚠ **2. juni 2014:**
Erik Schmidt tildeles en tjenstlig advarsel på grund af negativ attitude. »Dette kommer ofte til udtryk på fællesmøder, hvor du har negative holdninger og synspunkter«, står der i advarslen.
- **Efteråret 2014:**
Erik Schmidt og Danmarks Lærerforening forsøger at få Odense Kommune til at udpege en forhørsleder, der kan forestå en tjenstlig undersøgelse. Kommunen vil ikke.
- **15. januar 2015:**
Erik Schmidt og Danmarks Lærerforening stævner Odense Kommune i et forsøg på at få kommunen til at anerkende, at advarslen er uberettiget.
- **26. april 2016:**
Byretten i Odense afsiger i en kendelse, at Erik Schmidt kan få lov til at prøve sin sag. Kommunen kærer.
- **23. februar 2017:**
Landsretten giver Erik Schmidt medhold i, at han har en retlig interesse i at afprøve advarslen
- **Formentlig efter sommerferien 2017:**
Advarslen vil blive afprøvet i byretten.

Intelligent robot hjælper matematiklærere i USA

De amerikanske læreres fagforening AFT har taget imod IBM's tilbud om gratis adgang til superhjernen Watson. »Da vi så, hvad teknologien har gjort for kræftlæger, var vi ikke i tvivl«, siger formanden for organisationen Randi Weingarten.

TEKST HELLE BAAGD

200 folkeskolelærere over hele USA er i øjeblikket i gang med at teste, hvordan supercomputeren Watson kan hjælpe dem med at forbedre matematikundervisningen i 3. klasse. Det sker i dialog med en virtuel »Teacher Advisor«, der bygger på kunstig intelligens.

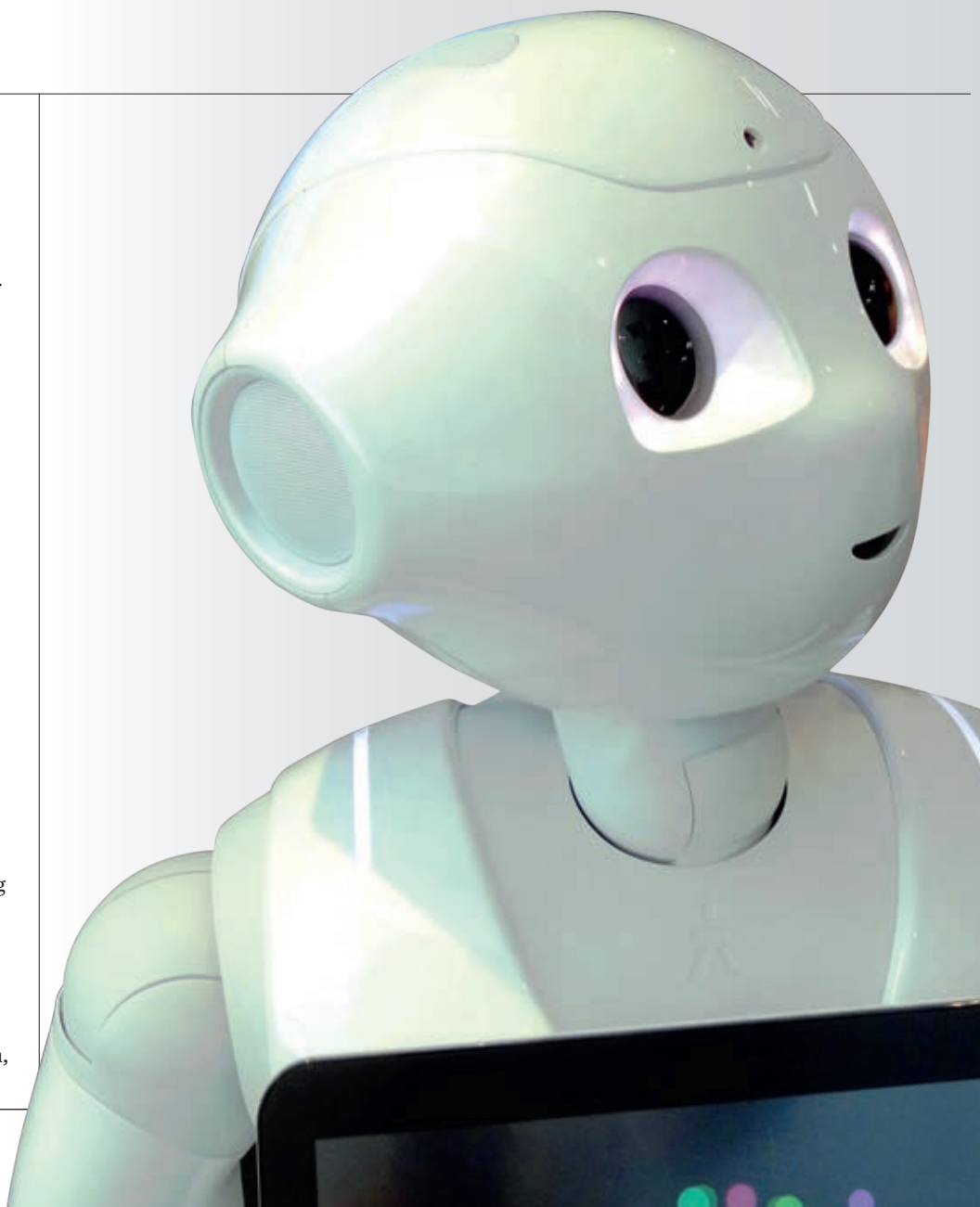
Projektet gennemføres i et samarbejde mellem AFT, American Federation of Teachers, og IBM, som ejer Watson.

Lærerne får gennem teknologien adgang til at stille den kunstigt intelligente rådgiver spørgsmål, som hjælper dem med finde de rigtige undervisningsmetoder eller materialer, når de skal løse en konkret pædagogisk udfordring.

»Vi har arbejdet med masser af tech på skolerne. Teacher Advisor er et stort skridt fremad, fordi teknologien er interaktiv og i stand til at tilpasse sig lærernes individuelle behov. Kvaliteten i undervisningen bliver løftet, fordi Watson giver en meget robust og anvendelig feedback«, siger Randi Weingarten, formand for AFT, lærernes fagforening, og fortsætter:

»Da vi så, hvad teknologien har gjort for kræftlæger, var vi ikke i tvivl«.

Spørger læreren den virtuelle rådgiver om, hvordan han eller hun bedst kan få børnene

»Den kunstigt intelligente robot giver en meget robust og anvendelig feedback til læreren«, fortæller Randi Weingarten i et interview over Skype.

Alt for mange tech-virksomheder har forsøgt at skabe profit ved at tilbyde dårlige it-systemer til undervisning.

Randi Weingarten
Formand for AFT, de amerikanske læreres fagforening

til at løse eksempelvis ligninger med brøker, får læreren adgang til instruktionsvideoer og kan samtidig chatte med Teacher Advisor for at få hjælp til specifikke problemer, for eksempel: Eleverne forstod det ikke første gang. Hvordan kommer jeg så videre? Hvis ikke disse undervisningsmaterialer fungerer, har du så et andet forslag?

Teacher Advisor kan forstå meningen bag lærernes spørgsmål og er i stand til selv at vende tilbage med opfølgende spørgsmål for at forfine sit svar. Superhjernen forbedrer desuden løbende sin rådgivning ud fra interaktionen med brugerne.

Tillid er en forudsætning

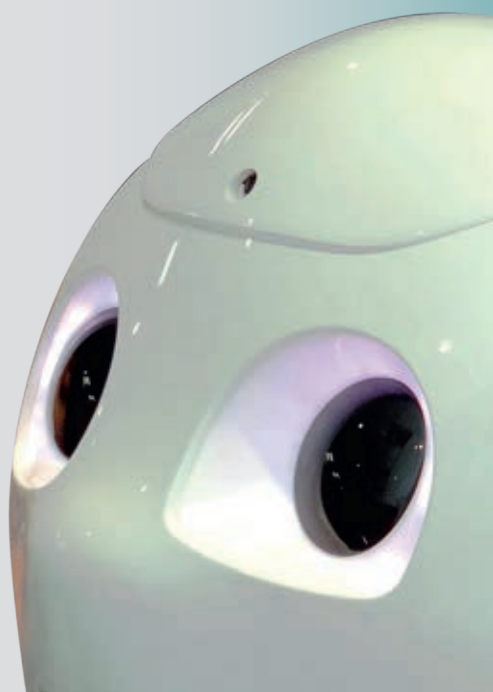
Projektet med AFT er kommet i stand på baggrund af et tidligere samarbejde mellem IBM's Stanley Litow og Randi Weingarten, da IBM-præsidenten var ansat i New Yorks skolevæsen.

Det ville aldrig kunne lade sig gøre uden en grundlæggende tillid mellem de to parter, understreger Randi Weingarten.

»Alt for mange tech-virksomheder har forsøgt at skabe profit ved at tilbyde dårlige it-systemer til undervisning. Den vogn vil vi ikke spændes for. Watson skal være en hjælp og for alt i verden ikke bruges til at evaluere lærerne. Hvis det sker, taber man deres tillid på gulvet«, siger hun.

Den politiske situation i USA med indsæt-

telsen af Donald Trump som ny præsident har nu fået AFT til at blive varsom med at starte en kampagne om kunstig intelligens på skoleområdet, fortæller formanden for AFT i et Skype-interview.

»Teacher Advisor må ikke bliver misbrugt i profitøjemed eller som besparelsesmulighed i uddannelsessektoren. Heldigvis er uddannelse blevet decentraliseret, så vi vil samarbejde med de regioner, hvor vi kan være sikre på, at den egentlige intention med Watson bliver overholdt. Vi pakker ikke projektet sammen, men holder en lille pause, til vi ser, hvordan Donald Trumps uddannelsesminister vil agere«, fastslår hun.

At kunstig intelligens har en fremtid for sig i uddannelsessektoren, er Randi Weingarten dog ikke i tvivl om.

»Ligesom en kræftlæge på et lille lokalt hospital via Watson kan få adgang til højt-specialiseret lægefaglig viden, som ellers er forbeholdt de store sygehuse, kan en lærer i et landområde gennem virtuelle robotter få hjælp til at løfte kvaliteten af sin undervisning. Vi støtter denne demokratisering af viden, fordi den opkvalificerer og hjælper vores medlemmer«, siger hun. ☒

folkeskolen@folkeskolen.dk

Læs også artiklen »Lærere kan hente og dele undervisning på international platform« på folkeskolen.dk/519542.

 Børnehjælpsdagens
Lillebror Lotteri 2017

TJEN PENGE TIL KLASSEN!

TILMELD DIN KLASSE ALLEREDE I DAG - SÅ ER LEJRSKOLEN SIKRET

Mangler du og dine klassekammerater et tilskud til lejrskolen? Eller måske har I lyst til at holde en stor fest? Så har I nu muligheden for at tjene lette penge, ved at sælge Børnehjælpsdagens Lillebror Lotteri 2017, hvor I samtidig giver en stor støtte til anbragte børn og udsatte unge i Danmark.

SALGSPERIODE: 23. MARTS - 5. JUNI 2017

TJEN 8,50 KR. TIL KLASSEKASSEN
FOR HVERT LOD I SFELGER TIL EN 20'ER

USOLGTE LODDER KAN RETURNERES!

GRATIS TILMELDING

- Det er sejt, når børn hjælper børn

Det er **gratis at tilmelde sig** - og I kan **returnere alle usolgte lodder!** Hiv fat i din lærer eller dine forældre og bestil lodderne allerede i dag på www.bhd.dk

I 2016 TJENTE
INSTITUT SANKT
JOSEPH
39.227 KR.

Watson går global sejrsgang

Efter at IBM's Watson havde vundet overbevisende i det amerikanske Jeopardy i 2011, gik den globale it-koncern i gang med at kommercialisere potentialet.

TEKST HELLE BAAGØ

I disse år breder forsøgene med kognitiv intelligens sig ud over stort set alle videntunge brancher på arbejdsmarkedet.

Det nye er, at virtuelle robotter eller det, som på amerikansk kaldes »machine learning«, ændrer jobindholdet hos højtuddannede og ikke længere kun hos industriarbejdere, og at de nu også holder deres indtog i undervisningssektoren.

Alle, der beskæftiger sig med at indsamle, organisere og analysere viden, kan med rette føle, at Watson ånder dem i nakken - eller rækker dem en hjælpende hånd. Superhjernen står klar til på få sekunder at indsamle facts, holdninger, vurderinger, cases, domme,

diagnoser, materialer, formler og så videre, hvorefter den går i gang med at organisere og analysere materialerne.

De brancherrettede Watson-robotter gennemtrawler databaser på tværs af jordkloden i et tempo, som ændrer en lang række jobfunktioner. Ud over læger er advokater, bankmedarbejdere og universitetslærere nogle af dem, som allerede har mærket konsekvenserne af kunstig intelligens. ☒

folkeskolen@folkeskolen.dk

LÅN TIL
lav rente

Fx 100.000 kr. over 6 år
til 1.671,- pr. måned

Tjenestemændenes Låneforening

H.C. Andersens Boulevard 38 • 1553 Kbh. V.
Tlf. 33123228 • tlf @ tjaan.dk • www.tjaan.dk

uden gebyrer
& omkostninger

MAROKKO I PÅSKEN 2017

Duftende krydderier, vandring i Atlasbjergene, cykeltur gennem økenoaser, marokkanske specialiteter og 1001 nats eventyr i Marrakesh – læserrejse med fagbladet *Folkeskolen* – otte dage.

Med Marokko-kender Morten Nøhr Laursen

Rejsen byder på stemningsfulde ørkenlandsbyer.

Oaser af daddelpalmer med ældgamle, smuldrende kasbahs under Atlasbjergenes snedækkede tinder. Gyldne solnedgange og ørken, så langt øjet rækker. Duften af kanel og brændte mandler i Marrakeshs basargader.

På denne skønne påsketur til Marokko besøger vi oasebyer, vandrer i smukke landskaber, besøger et privat hjem og mister orienteringen for en stund i Marrakeshs vidunderlige virvar af gadegøgl, eksotiske smage og dufte og hemmelighedsfulde gyder. Vi besøger også en skole og bliver klogere på, hvordan skolesystemet fungerer i Marokko.

Vi rejser i en lille gruppe, så vi sikrer, at alle får mest muligt ud af rejsen. Der er desuden lagt op til fællesskab og hygge, og rejsen er også meget velegnet for dig, der rejser alene.

Marrakeshs basargader bugner af smukke lanterner, tæpper og keramik.

Rejsen henvender sig til alle i almindelig god fysisk form. Du skal ikke selv bære på bagage under vandreturen, og vi går i et stille og roligt tempo. Du kan også vælge at springe vandringen over og slappe af på hotellet i stedet.

- **Afrejse:** Den 8.-15. april 2017 – otte dage.
- **Lille gruppe:** 10-16 deltagere.
- **Pris:** 12.900 kroner (tillæg for enkeltværelse 890 kroner).
- **Med i prisen:** Direkte fly København-Marrakesh tur/retur, helpension, alle udflugter, madlavningsdemo med mere.
- **Pris og info:** Karavane Rejser, www.karavanerejser.dk, telefon 40 62 83 47.

MELD JER TIL VENSKABSLØBET

Red Barnet

TAL ORDENTLIGT

MOTION OG SAMMENHOLD FOR EN GOD SAG

Med Venskabsløbet kan dine elever løbe for meget mere end motion. Ved hjælp af røde kinder, fællesskab og små sponsorater fra familie og det lokale erhvervsliv gør eleverne en mærkbar forskel for udsatte børn.

Læs mere og tilmeld jer:
redbarnet.dk/venskabsløbet

Foto: Louise Daring Mbae/Red Barnet

Universets mest specielle og finurlige skoledag!

I Universe byder vi på fede og originale undervisningsforløb til alle klassetrin. Her kan I bl.a. dyste om at bygge den bedste raket eller udforske naturens kræfter, ved at føle kulden fra en gletsjer og se en gejser springe.

Alt efter klassetrin vil I også kunne opleve Virtual Reality, klatre i Sky Trail, køre Segway, se dinosaurer i 5D eller rejse ud i rummet i den nye 360 Full dome.

Vi sørger for de perfekte rammer for en spændende og lærerig dag.

Åbningstider

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
APR																															
MAJ																															
JUN																															
JUL																															
AUG																															
SEP																															
OKT																															

16 Åben: 10 – 16

17 Åben: 10 – 17

18 Åben: 10 – 18

23. juni - Åben: 10 – 21

S Skoledag (Kun åbent for bookede forløb)

Universe, Mads Patent vej 1, 6430 Nordborg

Oplevelsesparken hvor sjov er en videnskab

Musical skaber udholdenhed, dannelse og solidaritet

70 elever på scenen. Ti forestillinger. Egen komponeret musik og tekst. Stavnsholt skolen i Farum satser stort på musicalen på 3. klassetrin.

»De får så meget ud af fællesskabet – af solidariteten. De ved, at ingen kan undværes«, siger musiklærer David Kosteljanetz, som står bag musicalen »Det vi ikke ser«. Læreren har i øvrigt planer om at udgive sangene fra musicalen.

TEKST | **MARIA BECHER TRIER**
 FOTO | **BO TORNVIG**

»Jeg har slet ikke sovet i nat«.

Drengen står i hvid T-shirt og blå jeans og hiver forsigtigt i musiklærer David Kosteljanetz. Læreren lader øjnene hvile på drengen. »Har du ikke? Har du været spændt?« spørger han og hvisker stille: »Det kender jeg godt«, før han sender drengen ned ad gangen, hvor han hurtigt flyder sammen med de andre elever i ens kostumer, som løber og hopper mod evaluering af dagens første forestilling.

I Tumlesalen sætter eleverne sig på gulvet. I midten sidder David Kosteljanetz rank på en klaverbænk. Rundt om ham tårner de tre klassers lærere og pædagoger sig op. 70 elever deltager i musicalproduktionen, og alle er på eller ved scenen i løbet af den 25 minutter lange forestilling. I år handler den om skytsengle. Om alt det i livet, som vi gør for hinanden, som vi tager for givet. Det er eksemplificeret ved små scener og sange, som skytsengle kommenterer på. Det er David Kosteljanetz, der har komponeret og skrevet tekst til. Sange, som eleverne gennem et halvt år har øvet i musiktimerne. Og i ugen op til har al tiden været brugt på at indøve dansetrin, bygge scene og lys og sal op, lave billetter og plakater og skaffe rekvisitter.

For nylig var det forældrene og Stavnsholt skolen egne elever, som var publikum. I denne uge er der inviteret klasser udefra. Og pludselig er det sværere at holde koncentrationen. Der har været gab og uro på scenen.

»Det er utjekket at gabe, når man står i koret«, siger pædagog og instruktør på forestillingen Helle Antonisen. »I kan godt behovsudsætte. Hvis det klør, må I vente. I skal give hver forestilling den samme energi. Publikum skal vide, at I er der«.

Scenen giver ansvar

Der bliver talt dunder. Næste forestilling er lige om lidt. Stolerækkerne foran scenen er kun halvfylt. Første klasse fra Stavnsholt skolen er klar. Og også elever fra privatskolen tæt på. Instruktørens ord har tændt eleverne. En enkelt græder, men får et trøstende klap på skulderen og sendt duknakket til sin position. Tæppet kan gå.

»De får så meget ud af fællesskabet – af solidariteten. De ved, at ingen kan undværes. Hvis en er syg, så skal der være en rokade. Og så er der virkelig nogle børn, der er gode til at træde til. De lærer at tage et større ansvar end bare for sig selv«, siger David Kosteljanetz.

Han har været musiklærer på skolen i 14 år.

David Kosteljanetz gør meget ud af at sikre, at eleverne spiller forestillingen flere gange foran forskellige publikum. »Vi har kun haft et sammenbrud i år, hvor eleven ikke kunne gå på scenen. Men vedkommende kom igen. Ikke samme aften, men til forestillingen næste dag«, siger han.

De sidste fire har han lavet musical. Og han oplever en stor velvilje fra ledelse og kolleger.

»Jeg har haft nogle team, som virkelig har været med på ideen. Og så har vi nogle pædagoger, som bidrager rigtig meget til dynamikken i gruppen. Og de har uu-timer, hvor der er taget hånd om mange af de praktiske ting«, siger han.

Musical giver dannelse

Første gang sammensatte han en musical af kendte sange, men de sidste tre år har han fået tid til at skrive musicalen selv. Og han er sikker på, at eleverne lærer meget.

»Det er jo et dannelsesideal. De lærer at stille sig op og tale tydeligt og klart. At synge rent. Det kan de bruge, når de fremover skal stille sig

op i en forsamling. De lærer, hvordan de selv er i sådan en situation, og det betyder meget«, siger David Kosteljanetz.

Og nu hvor elever har været på scenen gennem flere år, kan han mærke, at hele skolen sitrer, når musicalen begynder.

»De ældre elever har selv prøvet det. De kan huske det. Det betyder meget. De kommer og spørger: Kan vi ikke gøre det igen? Og de ældre elever er dem, som bliver inviteret til den sidste forestilling, når 3.-klasserne er blevet allerbedst«.

Gentagelse giver udholdenhed

Han lægger vægt på, at det er vigtigt, at forestillingen spilles mange gange.

»Det er et stort arbejde. Det betyder meget, at de ikke bare skal spille for forældre, men skal kunne tage sig sammen og gang på gang sige nøjagtig de samme replikker. De får mulighed for at korrigere og forbedre og mærke, hvordan publikum gør en forskel«, siger han. Derfor bruger han også meget energi på at kontakte naboskolerne, så der kommer forskelligt publikum.

»Vi har kun haft et sammenbrud i år, hvor eleven ikke kunne gå på scenen. Men vedkommende kom igen. Ikke samme aften, men til forestillingen næste dag«.

Han lægger ikke skjul på, at han har frygtet årgang 2017, da det var den hidtil mindst sammentømrede årgang, han havde arbejdet med.

»Det sagde jeg også til forældrene. Først i ugen op til premieren gik det op for eleverne, at jeg mente det, når jeg sagde, at de skulle stå på scenen foran publikum og lave en musical. Men det gik op for dem. Og det er fedt at opleve«.

mbr@folkeskolen.dk

Nephew vil rykke ved musikken i folkeskolen

Bandet Nephew har taget initiativ til projektet Musikstarter, som har afholdt camps rundt om i hele landet. Til sommer opretter Vestre Skole i Silkeborg en musikstarterlinje, som er den første musiklinje på en skole, som ikke fokuserer på talenter.

Elever, der dyrker musik, husker bedre

Årsagssammenhængen kendes ikke. Men Masseeksperimentet blandt omkring 20.000 danske elever viser, at børn og unge, der udøver musik, er bedre til at skelne melodier og rytmer og også har en bedre arbejdshukommelse. De børn og unge, som spiller musik ved en begivenhed eller ved særlige lejligheder, kan i gennemsnit huske 5,39 tal, mens de børn, der ikke er musikalsk aktive, husker 5,22, viser Masseeksperimentet blandt meget andet.

Kursus gav musikk lærer gejsten tilbage

Bodypercussion, stemmelege og hjælp til at få drengene til at deltage mere konstruktivt i musikundervisningen. Det er nogle af de ting, som musikk lærer Randi Hoffmann foreløbig har fået ud af at være på kursus i sang og bevægelse.

folkeskolen.dk

Få musiknyheder målrettet dig på folkeskolen.dk/musik

TILMELD DIG NETVÆRKET:

FAGLIGT NETVÆRK: MUSIK

Musiknetværket er for alle, der interesserer sig for og arbejder med musikundervisningen og kulturens samspil med skolen. Netværket har 846 følgere. Tilmeld dig netværket på folkeskolen.dk/musik og få nyheder, blogs og inspiration i din mailboks, så ofte som du ønsker.

Folkeskolen.dk/musik

Hvis grammatikken driller

... kan der være hjælp at hente i bogen »Styr på sproget«, der netop er udkommet på forlaget Systime. Her gennemgås de ti mest almindelige og/eller sejlivede sproglige fejl, for eksempel nutids-r, kommaproblemer og sammensatte navneord. Og så er der øvelser, som kan bruges i undervisningen.

»Styr på sproget« er 144 sider lang og koster 233 kroner i trykt udgave. Den fås også som i-bog for 95 kroner.

Tilbage til Finnskogen

»Sproget er rå og poetisk. Man får lyst til at læse videre fra første færd og må simpelthen vide, hvem, hvad og hvorfor ...«, skrev vores anmelder i november om første bind i serien om folket i Finnskogen. Nu fortsætter serien med bogen »Som stenen skinner«. Den er udkommet på Gyldendals Forlag, er 304 sider lang og koster 300 kroner.

Læs hele Folkeskolens anmeldelse af seriens første bind på folkeskolen.dk/597402.

Folkeskolen.dk

»Bogen har ikke bare et ærinde om at opridse, hvor forfærdelig teknologi er, og hvor fortabte vi er – den formår også at fremlægge ti ting, som hun skriver det, der 'gør smart-generationen smartere', og jeg er meget enig i hendes fremstillinger«.

Kristian Nøhr Jensen i anmeldelsen af »Teknologiens testpiloter« af Camilla Mehlsen.

Anmeldelserne afspejler anmeldernes personlige og faglige mening og er ikke udtryk for redaktionens holdninger.

Fra kvindelig husgerning over hjemkundskab til madkundskab

- Jette Benn
- 350 kroner
- 307 sider
- U Press

■ Madkundskab

Madkundskabs udviklinghistorie fra A til Z og lidt til

Jette Benn samler op på mange års arbejde med og forskning i hjemkundskabsfaget, og hun runder af med forslag til fremtiden.

● ANMELDT AF: WINNIE FROM THESBØL

I denne bog gennemgås faget madkundskabs udvikling kronologisk fra de første visioner i slutningen af 1800-tallet, hvor Natalie Zahle på sin privatskole i København i år 1877 – 20 år før folkeskolen – indførte »kvindelig husgerning« på skemaet, og frem til i dag, hvor faget har skiftet navn og fokusområder flere gange. Nu toner faget rent flag under navnet madkundskab, men drejningen var taget allerede før navneskiftet i 2014, hvilket også får forfatteren til at bemærke, at ændringen i fokus fra husholdning og hjem til mad ikke affødte de større faglige diskussioner. Det var snarere en normalisering af praksis. Bogen beskriver også læreruddannelsens udvikling fra i 1937 at være et etårigt forløb, som allerede uddannede lærerinder kunne tage, en uddannelse på i alt 1.400 timer, til i 2013 at være ét af tre undervisningsfag i professionsbacheloruddannelsen til lærer, i alt 225 timer. Tankevækkende, for selv om krav og omfang har ændret sig en del undervejs, er det hverken blevet mindre omfangsrigt eller krævende, snarere tværtimod. I bogens sidste del diskuterer forfatteren fagets begrundelse med udgangspunkt i målene for de forskellige perioder sammenholdt med dannelses- og didaktiske aspekter og med inddragelse af den forskning inden for feltet – dansk såvel som international – der er foregået. Gennem tiden har fagets fokus bølget frem og tilbage fra det naturvidenskabelige område til det humanistiske og samfundsfaglige. Senest er filosofien kommet til, blandt andet med bud på madens æstetik og i indkredsning af begrebet maddannelse. Bogen er spækket med litteraturhenvisninger og afspejler ganske godt, hvor mange og forskelligartede opgaver man egentlig har tænkt sig igennem tiden, at faget skulle kunne rumme. En udførlig indholdsfortegnelse giver hurtigt overblik over perioder, lærebøger, vigtige årstal og så videre, hvilket hjælper med læsningen, men bogen stiller også krav til den læser, som gerne vil gå et spadestik dybere sammen med forfatteren for at forstå fagets udvikling. Men gør man det, får man også en grundig indføring i, hvad der har været på spil i faget gennem tiden, og en dybere forståelse for det fag, som man med de 225 timer på uddannelsen ikke har en chance for at kende til bunds. Læs bogen af interesse for faget, hvad enten du er madkundskabsstuderende, -uddannet, underviser i faget eller blot interesserer dig for det område, der nok mere end noget andet fag i folkeskolen afspejler den kultur, det lever og har levet i. ☒

Perspektiver på leg

- Helle Marie Skovbjerg
- 150 kroner
- 110 sider
- Studieserien
- Turbine Forlaget

■ Trivsel

Leg er menneskeligt!

»Perspektiver på leg« tager legen alvorligt. Bogen tager også skiftende tiders syn på legen alvorligt, hvilket medfører, at bogen inspirerer til refleksion og stillingtagen.

● ANMELDT AF: ALICE BUCHHAVE NØRLEM

»Perspektiver på leg« tilbyder læseren et overblik over filosofiens og pædagogikkens skiftende syn på leg, giver sit eget bud på et anderledes syn på leg, griber ud efter læserens eget syn på leg, stiller spørgsmål og tilbyder konklusioner.

Forfatteren beskriver sit sigte med bogen som »et oprør og et opgør mod rationalisering af legens udkomme, mod voksnes diskussioner af dårlig leg, mod naturens forherligelse som det eneste sande legested, mod udgrænsning af striden, larmen og uforudsigeligheden«.

Bogen undersøger legen i historisk perspektiv og begynder med Schiller og oplysningstidens klimaks med fokus på frihed, lighed og menneskeværd og med begejstringen for naturens rene ånd, optagetheden af sansninger og rationalitet (hmm – er det mon herfra, den udprægede opfattelse af naturen som den bedste legeplads og lækkert trælegetøj som kvalitet stammer fra?). Legen bliver her en vej til dannelse.

Med udviklingspsykologerne ændres synet på leg. Legen bliver et redskab til udvikling. Den gode leg bidrager til udviklingsprocessen og bliver en funktion af den intellektuelle udvikling og

af socialiseringsprocessen. Legen understøtter barnets udvikling.

Det tredje og sidste historiske perspektiv, bogen anlægger, handler om legen som kompetenceudvikling. Lidt karikeret er legen her et middel til at udfolde sit potentiale, som når virksomhedskurser lader deltagerne bygge med legoklodser i håb om at frembringe nye kreative tanker og ideer hos medarbejderne.

Endelig tilbyder bogen et nyt perspektiv på leg – et stemningsperspektiv. Kort og unuanceret er dette perspektiv et syn på leg som forskellige stemninger og deraf forskelligt udkomme eller funktion, om man vil. Dette syn får betydning for synet på de gode legesteder og ikke mindst de konflikter, som opstår i leg. Synet på legen bliver mere nuanceret og mangfoldigt.

»Perspektiver på leg« mener en masse og er ikke bange for at udtrykke holdninger. Alligevel formår bogen at levne plads til refleksionen hos læseren. Ved at give sin holdning til forskellige perspektiver til kende giver bogen læseren mulighed for at diskutere med eller at stille spørgsmål til sin egen, historiens eller »Perspektiver på leg«s syn på legen. Det er i allerhøjeste grad at tage legen alvorligt.

»Perspektiver på leg« beskæftiger sig med leg i det pædagogiske arbejdsfelt. Som lærer savner jeg et skoleperspektiv. Legen i frikvarteret har ganske særlige udfordringer i forhold til det, som skal ske, når frikvarteret er slut. Men dette er også en kvalitet ved bogen. Denne lille »mangel« satte i hvert fald hos mig tanker i gang om, hvor det vigtige sker. Hvad er vigtigst, at legestriden (bogens formulering) får lov at leve i frikvarteret, med risiko for at den påvirker den efterfølgende undervisning negativt, og mulighed for at den bidrager til noget andet i vores menneskelighed? Eller skal legestriden kun have lov til at udfolde sig i fritiden – både den fritid, børn har sammen med pædagoger, og den fritid, de har uden voksne, hvor der er tid og rum til, at den kan bidrage til vores menneskelighed? Det er ikke nogen dårlig egenskab ved en bog om leg, at den netop inviterer til refleksion. »Perspektiver på leg« kan give nye indspark i debatten om legens rolle i vores samfund – både der, hvor børn færdes – og i voksnes liv.

»Perspektiver på leg« slutter med denne sætning: »At tage legen alvorligt er at tage alt det menneskelige alvorligt«. ☒

DEADLINES FOR STILLINGSANNONCER 2017

Nummer 06: Mandag den 13. marts 2017 kl. 12

Nummer 07: Tirsdag den 28. marts 2017 kl. 12

Nummer 08: Tirsdag den 18. april 2017 kl. 12

Materiale sendes til: stillinger@media-partners.dk

BLOKADE mod A2B's sprogcentervirksomhed

Medlemmer må ikke søge job hos A2B

Danmarks Lærerforening har gennem Lærernes Centralorganisation (LC) indledt blokade mod sprogcentervirksomheden A2B.

Blokaden betyder, at foreningens medlemmer fra 1. januar 2017 ikke må søge job eller lade sig ansætte ved A2B's sprogcentre.

Blokaden iværksættes, da det efter gentagne forsøg ikke er lykkedes for LC at indgå overenskomst med A2B for så vidt angår undervisning på A2B's sprogcentre.

Brud på blokaden kan medføre eksklusion af Danmarks Lærerforening, ligesom man kan miste retten til senere at blive medlem af Danmarks Lærerforening.

Lederstillinger

Leder

TIL NR. FELDING SKOLE OG BØRNEHUS

Stillingen som skoleleder ved Nr. Felding skole, SFH og børnehaven Troldhøj er ledig til besættelse pr. 1. maj 2017.

Nr. Felding skole og Børnehus er pr. 1. februar 2017 samlet som én samlet organisation. Nr. Felding ligger midt i et aktivt lokalsamfund – midt i en smuk og varieret natur tæt på Holstebro.

Her er et godt samarbejde med byens foreningsliv. Skolen giver pt. plads til 148 børn. Herudover er der i børnehaven ca. 41 børnehavebørn.

Der er tale om en spændende lederstilling, hvor den rigtige kandidat er en central person i lokalsamfundet og samtidig en del af en positiv udvikling af folkeskolen og dagtilbuddene i Holstebro Kommune.

Ansøgningsfrist er den 14. marts 2017, kl. 8.00.

Læs hele stillingsopslaget på holstebro.dk.

Yderligere information og oplysninger om skolen og børnehaven kan fås på holstebro.dk.

HOLSTEBRO.DK

HOLSTEBRO KOMMUNE · RÅDHUSET · 7500 HOLSTEBRO
www.facebook.com/HolstebroKommune

folkeskolen.dk

FAGBLAD FOR UNDERVISERE

JOB & KARRIERE

Det kan du gøre for at forbedre teamsamarbejdet

Relationerne er altafgørende i et velfungerende team, derfor bør lærerne i en travl hverdag huske at sætte tid af til at arbejde med dem, lyder det fra forfatter til bog om teamsamarbejde.

TEKST | ANDREAS BRØNS RIISE
ILLUSTRATION | PERNILLE MÜHLBACH

Opstår der konflikter i teamsamarbejdet, er det ikke nødvendigvis et tegn på, at der er noget galt. Tværtimod er der grund til bekymring, når der ingen konflikter er. Sådan lyder det fra lærer, coach og forfatter Søs Rask Andresen, der sammen med kollegaen Nanna Paarup har observeret og analyseret hundredvis af lærerteam.

»Den vigtigste faktor for, at teamsamarbejdet fungerer, er, at der er tillid til hinanden. Når den tillid ikke er der, opstår der konflikt-skyhed og falsk harmoni. Alle lader, som om det går helt fint, og så kommer man ingen vegne«, siger hun.

Manglende tillid fører til manglende ejerskab. Man undgår at holde hinanden ansvarlige. Det går i sidste ende ud over undervisningen i sådan en grad, at Søs Rask Andresen mener, at teamsamarbejdet og ikke læreren er den enkeltfaktor, der har størst betydning for elevens læring.

Afstem forventningerne, og tag ansvar

Hvad kan man som lærer så gøre for at fremme tilliden og det gode teamsamarbejde? Søs Rask Andresen peger på fem ting.

»Det første skridt er at afstemme forventningerne til hinanden. Hvad er målet? Hvordan kommer vi derhen? Hvad forventer vi af hinanden socialt? Er der uenighed om, hvorvidt man skal omgås uden for arbejdstiden, så må man snakke sig hen til en løsning, alle kan se sig selv i«, siger hun.

Det næste skridt er at påtage sig et ansvar og gøre plads til, at andre kan gøre det samme. Søs Rask Andresen påpeger, at mange team med de bedste intentioner for øje kun arbejder med kollektivt ansvar.

»Men der skal være en facilitator, som har hjemmel til at afbryde de andre og holde samtalen på sporet. Det behøver ikke altid at være den samme, men det er vigtigt, at der er én ad gangen, der har ansvaret. Det betyder også, at man som lærer skal være villig til at afgive noget suverænitet og bakke op«, siger hun.

Her bliver det vigtigt, at man ser på hinanden med det, Søs Rask Andresen kalder »venlige øjne«. At man tror på, at alle har gode intentioner.

»Hvis man er ene reflektiv i et team af spontane, kan man hurtigt komme til at virke passiv. Hvis resten af teamet er nysgerrige på, hvorfor man agerer, som man gør, kan man organisere sig ud af det, for eksempel ved at sørge for at have en mødedagsorden ude i god tid«, siger hun.

Forskellighed er en styrke

Og det leder frem til coachens fjerde gode råd: Vær villig til at blive forstyrret og at se forskellighed som en styrke.

»Er man kun i team med folk, der er gode til det samme som en selv, får man ikke det bedste resultat. Det er forskelligheden, der sikrer gensidig udvikling«, siger hun.

Det femte råd mener Søs Rask Andresen er det vigtigste: Skab ro om teamsamarbejdet.

»Lærerne er overbebyrdet med opgaver, og derfor nedprioriterer de ofte det altafgørende relationsarbejde i teamsamarbejdet til fordel for koordinering af konkrete praktiske opgaver. Hvis ikke man får et rum til at snakke om det, der gør det sjovt at være lærer – pædagogik, didaktik, personlig udvikling – så forsvinder arbejdsglæden hurtigt ud af teamet«, siger hun. ✕

folkeskolen@folkeskolen.dk

Osted skole

Skoleleder til Osted skole – Vores sted

LEJRE
KOMMUNE

Osted skole skal have ny skoleleder. Du bliver ansvarlig for et helt særligt sted – vores lokale folkeskole med afgørende betydning for vores børns trivsel, læring og dannelse. Skolen har styrker, potentialer og udfordringer og vi har et fantastisk job: Givende, udfordrende og krævende.

Vi har brug for en pædagogisk og kommunikativt stærk, samarbejdsorienteret skoleleder med drive. Du vil få en samarbejdsorienteret skolebestyrelse og engagerede medarbejdere, der bakker op og hjælper til.

Bliver du nysgerrig? Tjek filmen om Vores sted og Osted skole og læs job- og personprofil på www.malenehansen.dk eller www.lejre.dk.

Ansøgning uploades på www.malenehansen.dk senest den 28. marts 2017 kl. 9.00.

MALENE HANSEN

SKOLELEDER TIL PROVSTEGÅRDSKOLEN

VI ER BELIGGENDE I BOLBRO I ET BLANDET KVARTER MED DEJLIGE UDEOMRÅDER OG KORT AFSTAND TIL SKOV, GRØNNE OMRÅDER OG MANGE IDRÆTSFACILITETER.

Skolen har 660 elever og 75 medarbejdere.

Provstegårdskolen er kendetegnet ved en åbenhjertig tone, god atmosfære og et stærkt sammenhold om kerneopgaven, og skolens medarbejdere værner om og er stolte af den høje faglighed. Skolen er bygget op omkring velfungerende børne- og ungemiljøer. Udover skolens almene del har vi modtageklasser, elitesportsklasser og sygehusundervisning tilknyttet skolen.

Se det fulde opslag på odense.dk/job

Der er ansøgningsfrist den 26. marts 2017

MOD PÅ FREMTIDEN
odense.dk/job

SKOLELÆRERE SØGES TIL KOGLÉN, STAKROGE

Specialområde Kriminalitetstruede og Dømte Børn og Unge (DOK) Vores vision er at forstå og hjælpe hver enkelt ung, som anbringes hos os, til et liv i trivsel og fællesskab uden kriminalitet. Du kan læse mere om DOK's virksomhedsmodel på www.dok.rm.dk

Den interne skole på Koglen søger snarest muligt 2 dygtige skolelærere til faste stillinger på 37 timer.

Koglen er en sikret døgninstitution med to sikrede afdelinger, hvor der er plads til 10 unge i alderen 12-17 år. Vi modtager unge, der primært anbringes grundet kriminalitet, misbrug og/eller anden adfærd, der udgør en fare for den unge eller andre.

Undervisningen tager udgangspunkt i Folkeskoleloven og undervisningen foregår på Koglens interne skole, som fysisk er en del af institutionen. De unge har mulighed for at gå til afgangsprøve i fagene dansk, matematik og engelsk. Du må gerne have erfaring med prøveafholdelse.

Hele opslaget kan læses på www.lærerjob.dk

midt
regionmidtjylland

Dansk Center for Undervisningsmiljø, DCUM søger pædagogisk konsulent

Har du viden om trivsel og mobning blandt børn og unge? Er du interesseret i at skabe gode undervisningsmiljøer og reducere mobning blandt elever i grundskoler og på ungdomsuddannelser? Så er du måske DCUMs nye konsulent.

Arbejdsopgaver

Som konsulent hos DCUM vil dine opgaver bl.a. bestå i at rådgive uddannelsesinstitutioner om forebyggelse og håndtering af mobning, herunder sparring ved udarbejdelsen af værdiregelsæt, antimobbestrategier etc. Du skal endvidere være det pædagogiske ben ind i et tværfagligt samarbejde omkring udvikling og kvalificering af sagsbehandlingen i konkrete sager om mobning. Her skal du være i stand til at tage den svære samtale med børn, unge, forældre og uddannelsesinstitutioner og samtidig kunne lave faglige vurderinger og træffe beslutninger herudfra.

Dine styrker og kompetencer

- du har en relevant pædagogisk uddannelse
- du har viden om og erfaring med trivselsarbejde, herunder forebyggelse og bekæmpelse af mobning
- du er en dygtig skriftlig og mundtlig formidler
- du har erfaring med at facilitere og drive processer
- du kan hurtigt skabe overblik over en ny opgave

Vi tilbyder

- et job i et ambitiøst miljø, hvor vi vægter kvalitet og faglig udvikling gennem kollegial sparring
- en uformel arbejdsplads med plads til et godt grin
- en fast stilling med 37 t/uge i gennemsnit.

Yderligere oplysninger og ansøgning

Du ansættes i henhold til aftale mellem Finansministeriet og din faglige organisation. Har du spørgsmål til jobbet, kan du kontakte centerleder Jannie Moon Lindskov på lindskov@dcum.dk eller chefkonsulent Rasmus Challi på challi@dcum.dk

Din ansøgning skal sendes til ansoegning@dcum.dk senest den 23.03.2017 kl. 9.00. Angiv hvor du har set stillingsopslaget. I emnefeltet skriver du "Trivselskonsulent". Angiv venligst hvor du har set stillingsopslaget. Ansættelsessamtaler afholdes løbende. Tiltrædelse snarest muligt.

DCUM er et uafhængigt statsligt videnscenter, der hører under Undervisningsministeriet. DCUM skal medvirke til at sikre og udvikle et godt fysisk, psykisk og æstetisk undervisningsmiljø på alle uddannelsessteder og et godt børnemiljø i alle dagtilbud. Læs mere på www.dcum.dk

dcum. dansk center for undervisningsmiljø
viden til praksis

jobannoncer

FRA LÆRERJOB.DK

Gå ind på lærerjob.dk og indtast kvik-nummeret. Så kommer du direkte til annoncen. De farvede blokke henviser til tre kategorier:

— Lederstillinger — Lærerstilling — Øvrige job

Kvik-nr. 41265868

Kommune Kujalleq, 3922 Nanortalik

Kommune Kujalleq, Grønland, søger lærere

▪ Ansøgningsfristen er den 20. mar. 2017

Kvik-nr. 41324241

Sct. Marie Kirke, 6400 Sønderborg

Kirke- og kulturmedarbejder

▪ Ansøgningsfristen er den 10. mar. 2017

Kvik-nr. 41576648

Islands Pædagogiske Universitetsskole, 105 Reykjavik, Island

To rejselærere til danskundervisning

▪ Ansøgningsfristen er den 20. mar. 2017

Kvik-nr. 41660256

Kirstine Seligmanns Skole, 7100 Vejle

Lærer søges til Kirstine Seligmanns Skole

▪ Ansøgningsfristen er den 17. mar. 2017

Kvik-nr. 41684933

Ida Holsts Skole, 5700 Svendborg

Børnehaveklasselærer/børnehaveklasseleder

▪ Ansøgningsfristen er den 20. mar. 2017

Kvik-nr. 42131551

Pedersborg Skole, 4180 Sorø

Skoleleder til Pedersborg Skole i Sorø

▪ Ansøgningsfristen er den 24. mar. 2017

Kvik-nr. 42239013

Lundtofte Skole, 2800 Kgs. Lyngby

To lærere til barselsvikariater

▪ Ansøgningsfristen er den 10. mar. 2017

Kvik-nr. 42282849

Slangerup Skole, afd. Kingo, 3550 Slangerup

Udskolingslærere til Slangerup Skole

- Ansøgningsfristen er den 10. mar. 2017

Kvik-nr. 42734042

Trongårdsskolen, 2800 Kgs. Lyngby

Lærerstilling på Trongårdsskolen

- Ansøgningsfristen er den 15. mar. 2017

Kvik-nr. 42287686

Region Hovedstaden, Geelsgårdsskolen, 2830 Virum

Barselsvikarer til Geelsgårdsskolens Spor 3

- Ansøgningsfristen er den 12. mar. 2017

Kvik-nr. 42822960

Fjordlandsskolen, afd. Skibby, 4050 Skibby

Udviklingsorienteret og innovativ pæd. leder

- Ansøgningsfristen er den 20. mar. 2017

Kvik-nr. 42397547

Johannes skolen, 3400 Hillerød

Lærere søges til Johannes skolen

- Ansøgningsfristen er den 10. mar. 2017

Kvik-nr. 42735686

Elementary School Principal, 519292 Singapore

Teacher for Overseas Family School Singapore

- Ansøgningsfristen er den 31. mar. 2017

Kvik-nr. 42284068

Hundige Lille Skole, 2670 Greve

Hundige Lille Skole søger lærer til udskolingen

- Ansøgningsfristen er den 31. mar. 2017

Kvik-nr. 42817706

Dansk Center for Undervisningsmiljø, 8930 Randers

Pædagogisk konsulent

- Ansøgningsfristen er den 23. mar. 2017

Kvik-nr. 42428099

Aarhus Academy for Global Education, 8000 Aarhus

Administrativ leder

- Ansøgningsfristen er den 19. mar. 2017

Kvik-nr. 42955852

Dafolo A/S, 1058 København K

Forlagsredaktør, dansk og digitale læremidler

- Ansøgningsfristen er den 13. mar. 2017

Kvik-nr. 42610480

Buskelundsskolen, 8600 Silkeborg

Skoleleder til Buskelundsskolen (genopslag)

- Ansøgningsfristen er den 10. mar. 2017

Kvik-nr. 42955779

Distriktsskole Ølstykke, 3650 Ølstykke

Afdelingsleder til Distriktsskole Ølstykke

- Ansøgningsfristen er den 12. mar. 2017

Kvik-nr. 42732485

BGI akademiet, 8783 Hornslyd

BGI akademiet – lærer

- Ansøgningsfristen er den 20. mar. 2017

Kvik-nr. 43000976

Skolen på Nyelandsvej, 2000 Frederiksberg

Barselsvikar til 2. årgang

- Ansøgningsfristen er den 19. mar. 2017

Kvik-nr. 42735646

Søndersøskolen, 3500 Værløse

Lærer til Sønderøskolen, afd. Furesøskolen

- Ansøgningsfristen er den 13. mar. 2017

Kvik-nr. 43000950

Skolen på Nyelandsvej, 2000 Frederiksberg

Barselsvikar til 1. årgang

- Ansøgningsfristen er den 12. mar. 2017

Kvik-nr. 42758188

Region Hovedstaden, Geelsgårdsskolen, 2830 Virum

Afdelingsleder til Geelsgårdsskolen

- Ansøgningsfristen er den 15. mar. 2017

Kvik-nr. 43004886

Koglen – intern skole, 7270 Stakroge

Skolelærere til Koglen

- Ansøgningsfristen er den 26. mar. 2017

Kvik-nr. 43021078

Nr. Felding Skole og Børnehus, 7500 Holstebro

Leder til Nr. Felding Skole og Børnehus

- Ansøgningsfristen er den 14. mar. 2017

Kvik-nr. 43022148

Osted Skole, 4320 Lejre

Skoleleder til Osted Skole

- Ansøgningsfristen er den 28. mar. 2017

Kvik-nr. 43024134

Provstegårdsskolen, 5200 Odense V

Skoleleder til Provstegårdsskolen

- Ansøgningsfristen er den 26. mar. 2017

Kvik-nr. 43092043

Sydskolen, 4540 Fårevejle

Lærer til Sydskolen, Fårevejle

- Ansøgningsfristen er den 23. mar. 2017

Kvik-nr. 43099551

Møn Friskole, 4780 Stege

Møn Friskole søger skoleleder fra 1/6 2017

- Ansøgningsfristen er den 27. mar. 2017

Kvik-nr. 43082492

Samsø Efterskole, 8305 Samsø

Samsø Efterskole søger 4 undervisere

- Ansøgningsfristen er den 18. apr. 2017

Kvik-nr. 43115343

Sydskolen, 4534 Hørve

3 lærere og 1 pædagog til Sydskolen

- Ansøgningsfristen er den 30. apr. 2017

Kvik-nr. 43182997

Greve Privatskole, 2670 Greve

Lærer søges til barselsvikariat

- Ansøgningsfristen er den 24. mar. 2017

Kvik-nr. 43185048

Urbanskolen, 6700 Esbjerg

Afdelingsleder søges til Urbanskolen

- Ansøgningsfristen er den 23. mar. 2017

IKKE-KOMMERCIELLE ANNONCER
FRA DLF-MEDLEMMER

annoncer bragt her i
bladet kan ses i deres fulde
længde på folkeskolen.dk

Ansvarsfraskrivelse

Aftaler indgået mellem
annoncører og læsere via
fagbladet *Folkeskolens Bazar*
og på folkeskolen.dk/bazar
er et direkte mellemværende
mellem annoncøren og kunden,
som vælger at respondere på
annoncen.

Folkeskolen, Danmarks
Lærerforening og Media-
Partners kan ikke drages
til ansvar for de annoncer,
der er indrykket i Bazar
– og vi kontrollerer ikke de
annoncerede oplysninger.

Klik din annonce ind, når det passer dig – folkeskolen.dk
er åben hele døgnet. Priser fra 410 kroner inklusive
moms – betal med kort. Se priser på folkeskolen.dk

Arrild Ferieby, Sønderjylland

Dejligt hus 6-8 pers. med
opvaskemaskine. Roligt
beliggende med gåaf-
stand til svm.hal, tennis,
golf, fiskesø mm.
Telefon: 61553215/56286727
www.draabys.dk

Masia ved Priorat vinområdet (15-22 pers)

Ideelt til større grupper og
familieferie. Sø og havud-
sigt. Syd for Barcelona.
Telefon: 22564488
www.CasaVelladelPanta.com

Stor ferieejlighed i Rønne, Bornholm

100 m² stor og lys lej-
lighed med stor terrasse.
4-6 sovepladser. Tæt på
centrum, badestrand og
skov. 3500 kr./uge
Telefon: 30237904

Sælges. Bylejlighed i Bargemon i Provence

To vær. m spisekøkken
samt bad og toilet. 60m²
i gammelt byhus nær
byens charmerende torv.
Pris. 600.000 kr.
Telefon: 20915253

Rolig lejlighed i hjertet af Frederiksberg

dejligh lys 2 vær.lejlighed
(45 m²). 5 min. fra metro
10 min. fra søerne udlejes
til max to personer på
ugebasis
Telefon: 21757146

Stort, charmerende byhus i andalusisk bjergby

400-550€/uge. Se
www.casavila.dk
Telefon: 20781416

Lalandia - gratis ferie ?

Så køb hus (3-4 pers)
for 510.000kr og få leje-
indtægt, når du ikke selv
bruger det. (96.000 kr. i
2016). Hør nær...
Telefon: 20360914

Ægte sydfransk stemning i stor lejlighed.

Du bor inden for bymuren
i hus fra 1700 tallet i en
lille by tæt på Pyrenæerne
og Middelhavet. Ugtil.
4000kr.
Telefon: 24231925

Fantastisk hus tæt på Rom

Sjælfuldt helårsbolig med
Normas absolut bedste
beliggenhed. Panorama-
udsigt over bjerge, hav og
olivenlunde.
Telefon: +4560226802
http://casanorma.com

Påskeferie i København

Hyggelig toværelses på
rolige Frederiksberg. Lig-
ger perfekt med Frede-
riksberg Have og Zoo som
nabo.
Telefon: 28720703

Dobbelthus Provence med pool v.Mt.Ventoux

4/5 pers./hus, rolig belig.
udsigt, al komfort, stort
friareal, lukket park, 2
sovevæ. gask49@hotmail.com
Telefon: 48319099
cadefrene.free.

Stressfri zone på Rømø med havudsigt

Skøn feriebolig i Havneby
på Rømø. Flot udsigt og
skøn velvære.
Telefon: 51764750
www.romo-feriehus.dk.

Mallorca - stor lækker lejlighed til 8 gæster

150 kvm bolig, 110 kvm
terrasse, super belig-
genhed: 8 km fra bedste
strand i rolig by med
skønt torv. 3-4000/uge.
Telefon: 40573469
www.ferieboligweb.
dk/14/3469sp-dk.asp#

Sommer i København

Lejlighed på Nørrebro.
Indeholder 3 soveværel-
ser, 6 sovepladser i alt.
Udlejes i uge 27-29. Pris
pr. uge 4000 kr...
Telefon: +45 27 78 38 59
icoach.mono.net/9421/
Udlejning

Feriehus i Middelalderbyen Ribe

Dejligt feriehus i Ribe by-
midte. Se mere om huset
på hjemmesiden www.
pederovnslippe.dk
Telefon: 61356993
www.pederovnslippe.dk

rubrikannoncer

BERLINSPECIALISTEN

Vi er specialister på grupperejser til Berlin!

4 dg/3 nt. inkl. morgenmad, ophold i flersengsværelser på valgt indkvartering samt bus t/r ..... fra kr. 790

www.berlinspecialisten.dk

www.eurotourist.dk

Skolerejser i hele Europa

Tlf. 9812 7022

IDRÆTSLÆRSKOLE SÅVEL SOM ALM. LÆRSKOLE
To idrætshaller samt en svømmehal m.m.

Se ny
hjemmeside

Brøndumvej 14-16 / 9690 Fjerritslev
Tlf. 98 21 11 90 / jammerbugt@idrætscenter.dk
www.idrætscenterjammerbugt.dk

Lejrskole i Sønderjylland

Universe, 1864 og Tyskland
www.6401.dk

ITALIEN HOS HANNE

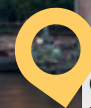
På charmerende lille familiehôtel med hyggelige værelser og ferielejligheder i Rimini ved Adriaterhavets skønne sandstrand fra kr. 200/pers.

Eller nær TOSCANA, 2 landhuse

med pejsstue, køkken, 3 værelser, 2 wc og lille have, udlejes hele året fra kr. 3.200/uge.

Hanne Astrup Pietroni
Tlf. +39 335 8239863
www.hotel-dalia.it
e-mail: hanne@hotel-dalia.it

BLIV KLOG PÅ BERLIN

OPLEV BERLIN !
FRA KUN 698,- PR. PERS.

Prisen inkluderer:

- Busrejse t/r
- 2 overnatninger
- Morgenmad

Vi hjælper gerne med forslag til spændende oplevelser på skolerejser - fx:

- The Gate: Multimedia show om Berlins lange historie
- Berlin on Bike: lærerig sightseeing i Berlin på 2 hjul

Ring på 8020 8870 og få et tilbud! Tommy og Lise sørger for, at jeres skolerejse er i trygge hænder.

Tommy Iversen

Lise Sloth Pedersen

ALFA TRAVEL

ALFATRAVEL.DK - INFO@ALFATRAVEL.DK - 80 20 88 70

Student & Business TOURS
SPECIALIST I STUDIEREJSE

EDINBURGH
Mange spændende ting at se
- ring og hør nærmere
TLF. 7020 9160 | WWW.SBTOURS.DK

En oplagt tur for 8-9-10. klasserne
Byen er både hyggelig og overskuelig.
Her er det trygt at lade de unge færdes på egen hånd.
fra kr. 1995

London..... fra kr. 1450
Prag..... fra kr. 1695
Krakow..... fra kr. 1795
Barcelona.. fra kr. 2095

Pris inkl. fly t/r og 4 nætter med morgenmad

StudieXpressen.dk

Billige studieture/grupperejser

Berlin 4dg fra kr.....880,-
Hamborg 4dg fra kr.....950,-

Info@studieXpressen.dk - Tlf. 28905445
www.StudieXpressen.dk

KLAG! hvis du ikke får bladet

Gå ind på folkeskolen.dk og klik på »KLAG OVER BLADLEVERING«

Så ryger din besked omgående videre til distributøren.

Eller ring til DLF's medlemsafdeling på 33 69 63 00, hvis det er nemmere for dig.

DANMARKS LÆRERFORENING

Vandkunsten 12
1467 København K
Telefon 3369 6300

dlf@dlf.org
www.dlf.org

FORMAND
Lærer **Anders Bondo Christensen**
træffes i foreningens sekretariat
efter aftale.

SEKRETARIATSCHEF
Bo Holmsgaard

SEKRETARIATET
Sekretariatet har telefontid
mandag-torsdag kl. 9.00-15.30
og fredag klokken 9.00-14.30
Der er åbent for personlige hen-
vendelser mandag-torsdag
kl. 9.00-15.30.
Fredag kl. 9.00-14.30.

SERVICELINJEN,
telefon 3369 6300
Er du i tvivl om, hvor og hvornår du
kan henvende dig med et problem,
kan du ringe til servicelinjen. Her
kan du få oplyst, om du skal hen-
vende dig til kredsen, dlf/a, Lærer-
nes Pension mv., om kredskonto-
rets åbningstid, adresser og tele-
fonnumre.

Servicelinjen er åben mandag-
torsdag fra klokken 9.00 til 15.30,
fredag fra klokken 9.00 til 14.30.

MEDLEMSHENVENDELSER
Henvendelser om pædagogiske,
økonomiske og tjenstlige forhold
skal ske til den lokale kreds.
Til sekretariatet i København kan
man henvende sig om konkrete
sager om arbejdsskader og psy-
kisk arbejdsmiljø, om medlems-
administration, låneafdeling, un-
derstøttelseskasse og udlejning
af foreningens sommerhuse.

**KONTINGENTNEDSÆTTELSE
ELLER -FRITAGELSE**
kan søges af medlemmer, der er
ledige, har orlov eller er på barsel,
og som modtager dagpenge.
Reglerne er beskrevet på
www.dlf.org

LÅN
Henvendelse om lån kan ske på
telefon 33 69 63 00, eller der kan
ansøges direkte på vores hjemme-
side www.dlf-laen.dk

Du kan se den aktuelle rente
og beregne dit lån på:
www.dlf-laen.dk

Snaregade 10 A, 1205 København K • Tlf. 70 25 10 08
skolelederne@skolelederne.org • www.skolelederne.org

Åbent for medlemshenvendelser mandag, onsdag og torsdag 9.00-15.30,
tirsdag 10.00-15.30 og fredag 9.00-14.00

Formand Claus Hjortdal • Næstformand Dorte Andreas
Kontakt til de lokale afdelinger af Skolelederforeningen: Se hjemmesiden

*Skolelederforeningen er den forhandlingsberettigede organisation for landets skoleledere.
Som medlem kan du henvende dig for rådgivning om tjenstlige problemstillinger, løn-
og arbejdsforhold mv. Læs også bladet Plenum og nyhedsbrevet Plenum+.*

Lærerstuderendes Landskreds

Vandkunsten 3 3. sal, 1467 København K.
Telefon 3393 9424,
ll@llnet.dk • www.llnet.dk

Formand
Lærerstuderende Christian Dalby, 3092 5515, chda@llnet.dk
Studerende kan søge rådgivning i
Lærerstuderendes Landskreds, LL.

Lærernes a.kasse

Kompagnistræde 32 · 1208 København K · Tlf: 7010 0018
Email: via hjemmesiden · www.dlfa.dk

Formand
Lærer Gordon Ørskov Madsen
Træffes i sekretariatet efter aftale

Sekretariatschef
Lærer Frank A. Jørgensen

Hovedkontor
Kompagnistræde 32
1208 København K

Tlf: 7010 0018
Fax: 3314 3955
Email: via hjemmesiden
www.dlfa.dk

Kontaktoplysninger
Regionscentre har åbent for personligt
fremmøde i a-kassens kontakttid.

Vil du have en personlig samtale, aftaler
du en tid ved at ringe på tlf. 7010 0018.

Du kan også sende en mail via hjemmesiden

**Regionscentre
Odense**
Klaregade 7, 1.
5000 Odense C
Tlf: 7010 0018

Esbjerg
Skolegade 81, 3.
6700 Esbjerg
Tlf: 7010 0018

Århus - Risskov
Ravnøvej 6
8240 Risskov
Tlf: 7010 0018

Aalborg
C. W. Obels plads 1 B, 1.
9000 Aalborg
Tlf: 7010 0018

København
Hestemøllestræde 5
1464 København K
Tlf: 7010 0018

Åbningstider
Man - tors: 10.00-15.30
Fre: 10.00-14.30

folkeskolen

FAGBLAD FOR UNDERVISERE

Fagbladet *Folkeskolen* og folke-
skolen.dk udgives af udgiversel-
skabet Fagbladet Folkeskolen ApS,
som ejes af Stibo Graphic og
Danmarks Lærereforening.
Mediet redigeres efter journalisti-
ske væsentlighedskriterier, og
chefredaktøren har ansvar for alt
indhold.

Hanne Birgitte Jørgensen,
chefredaktør, ansvarshavende,
hjo@folkeskolen.dk
Henrik Ankerstjerne Hermann,
bladredaktør, hah@folkeskolen.dk,
telefon: 33 69 64 01
Karen Ravn, webredaktør,
kra@folkeskolen.dk,
telefon: 33 69 64 06

Journalister
Pernille Aisinger (barsel),
pai@folkeskolen.dk
Sebastian Ejler,
seb@folkeskolen.dk
Esben Christensen,
esc@folkeskolen.dk
Mikkel Medom,
mim@folkeskolen.dk
Helle Lauritsen,
hl@folkeskolen.dk
Maria Becher Trier,
mbt@folkeskolen.dk
Emilie Palm Olesen,
epo@folkeskolen.dk

Layout og grafisk produktion
Datagraf Communications

Anmeldelser og meddelelser
Stine Grynberg Andersen,
redaktør af anmeldelser,
sga@folkeskolen.dk,
telefon: 33 69 64 04

Kontrolleret oplag
Oktober 2016: 80.157
(Specialmediernes Oplagskontrol)
Læsertallet for 3. kvartal 2016 er
145.000. Index Danmark/Gallup.

folkeskolen.dk
Jennifer Jensen, projektansvarlig
for faglige netværk,
jje@folkeskolen.dk
Faglige netværk:
Billedkunst, Danskundervisning,
Engelsk, Ernæring og sundhed,
Historie og samfundsfag, Hånd-
værk og design, Idræt, It i under-
visningen, Matematik, Musik,
Naturfag, Religion, Tysk og fransk

facebook.dk/folkeskolendk
@folkeskolendk

Forsidefoto: Pernille Mühlbach

Stibo Graphic, der er miljøcer-
tificeret af Det Norske Veritas
efter ISO 14001 og EMAS.
Papirfabrikkerne, der fremstiller
Norcote og Maxi Gloss, er alle
miljøcertificeret efter såvel ISO
14001 som EMAS.

134. årgang, ISSN 0015-5837

Udebliver dit blad, så klik ind på
folkeskolen.dk, og klik på »Klag
over bladleveringen«
nedest til højre.
Forhold/ændringer vedrørende
fremsendelse af bladet:
Telefon: 33 69 63 00
E-mail: medlemservice@dlf.org

Henvendelser til redaktionen
Folkeskolen
Postboks 2139
1015 København K
Telefon: 33 69 63 00
E-mail: folkeskolen@folkeskolen.dk
folkeskolen.dk
Cvr-nummer: 36968559

ABONNEMENT

Telefon: 33 69 63 00, e-mail: nvl@dlf.org
Årsabonnement for *Folkeskolen* – fagblad for undervisere: 1.100 kroner
inklusive moms. For abonnenter i udlandet tillægges porto. Abonne-
ment kan opsiges med en måneds varsel til udgangen af et kalenderår.
Løssalgpris: 40 kroner.

145.000 LÆSERE

ANNONCERING

Media-Partners, Niels Bohrs Vej 23, DK-8660 Stilling
Tel.: +45 2967 1436 / +45 2967 1446

Forretningsannoncer: annoncer@media-partners.dk
Stillings- og rubrikannoncer: stillinger@media-partners.dk

Udgivelser	Forretnings-annoncer	Stillings-annoncer	Udkommer
Folkeskolen nr. 6	6. marts	13. marts	23. marts
Folkeskolen nr. 7	21. marts	28. marts	6. april
Folkeskolen nr. 8	3. april	18. april	27. april
Folkeskolen nr. 9	24. april	1. maj	11. maj

Lærernes a.kasse Tlf: 7010 0018

FOR KORTE NYHEDER

Mange børn har endnu ikke udviklet fremmedfrygt

Mange etnisk danske børn, som hver dag i frikvartererne omgås børn med baggrund i for eksempel Syrien, Eritrea, Afghanistan, Somalia, Thailand eller Ukraine, har tilsyneladende endnu ikke udviklet fremmedfrygt. Det fremgår af en række uafhængige observationer fra skolegårde flere steder i landet. »Næ, de leger bare«, som en gårdvagt udtrykker det.

Ifølge en ekspert tyder det på, at børnene indtil nu kun er nået til et lavt trin i udviklingen af både mistro og frygt. »På det her stade må vi sige, at det hele virker meget primitivt. Der er konflikter og urimeligheder ligesom mellem alle børn, men der er også venskaber og hensyn, og tilsyneladende uden at nogen af børnene endnu rigtigt forstår at

medregne forskellighederne i herkomst som et aspekt«, forklarer eksperter. »De kan overhovedet ikke se, at det er relevant«. Han minder om, at mange erfaringsmæssigt kommer rigtig godt efter det og får etableret en mere solid frygt i voksenårene. »Mange får faktisk først udviklet en egentlig fremmedfjendskhed, når de bliver gamle«.

Lærer sådan set parat til at æde både lov 409 og alt dét, hvis bare fucking kopimaskine snart gad virke

En lærer var mandag formiddag sådan set parat til at æde både lov 409 og reform og inklusion og alt dét, hvis bare den fucking kopimaskine snart gad virke. »Jeg har min 7. klasse om ... fire minutter, så det ville godt nok være pisserart, hvis den her satan snart kunne tage sig bare en lille smule sammen i stedet for altid at fucke op på lortetidspunkter«, lød det fra læreren i en direkte konfrontation med den fra displayet energisk blinkende maskine i kopirummet. Ifølge en seddel opsat senere på dagen er der nu sendt bud efter en operatør – igen.

ALT FOR KORTE NYHEDER

Ambitiøs kollega taler for meget om **Vygotsky**.

Uambitiøs kollega taler for meget om **Burhan G.**

»Er det bare mig, eller...«

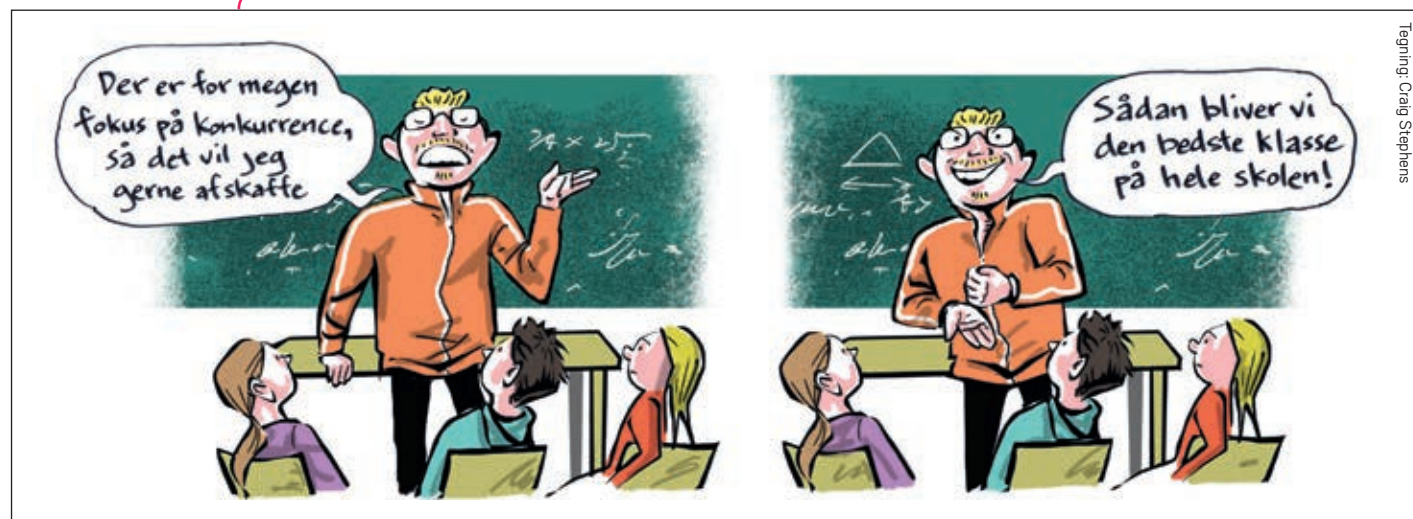

Engelsklærer **indleder alle sætninger** til møder med »Er det bare mig, eller ...«.

Rød lærer **tror stadig**, at alle lærere er røde.

Uskolet er *Folkeskolens* bagside med opdigtet satire, som er inspireret af små og store begivenheder i tiden. Enhver lighed med tilværelsen, virkelige personer og nulevende hændelser er tilfældig og for det meste ikke med vilje. Ingen af de personer, som optræder i artiklerne, kunne finde på at gøre eller sige sådan i virkeligheden.

SÅ KAN DE LÆRER ~~DET~~ / 121

Tegning: Craig Stephens